

308749

ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును

VCL. 3
నంపుటము. 3.

చెన్నపట్టణము 1916 నం. మే నెల 29 వ తేది సోమవారము
న శ నా మ సం వత్సర వై శా ఖ మా స బ ము శ త్రయోదశి రితి.

NO 49
(సంచిక 45)

304

కాటోల్ పాడరు

నల్లూ, బీడు, తోగలు, చిమ్మటలు చూస్తూ (కాటోల్) పాడరు పూజించు పరింపజేయును. టికెట్ 1-కి రూ. 0.4-0.

కాటోలు వత్తులు

దోమలను, ఈగలను నశింపజేయును, వారదోలును
240 కట్టలుంటే టికెట్ 1-కి రూ. 12
మీరసోరకడూ ములక చీమలను కడకటిండ్డయ్యే పట్టుకా-
టోల పాడు, చుక్కపేటికలను చిరుటలనండి కాటోల
సోలువంటెట్టు:- టిక్ టికెట్ అందుకో
1-11, స్క్రిమ్-ర్యూస్-టెలు, జార్జి టికెట్, మదరా

ఆంధ్ర సర్వకళాశాల

విద్యాప్రవృత్తి

ఇది

శ్రీయుత కట్టమంచి రామలింగారెడ్డి
గారిచే వ్రాయబడినది

వెల 0.4-0] [హాస్టేజీ ప్రత్యేకము

ఆంధ్ర సత్త్రికా కార్యాలయము
7 తంబుకెట్టి వీధి, మదరాసు.

“ఆనంద” గ్రంథములు, శృతియనుమము.
శ్రీమదాంధ్ర మహాభారతము వచనము.

ఎట్టన:- “భారతం శాస్త్రమే శ్రేయః” అన్నట్లు ఇదియే
జేదమగుట జగద్విదితము. జేదమాత్మకే కాక. జేద శబ్దాంత
యలకంటె పెక్కిమైంది. ఇది యన్నింటి సారము; సకలశాస్త్ర
సర్వస్వము. రాజోత్తముల యుద్ధాత్మకతకీర్తియును, యుద్ధ
గుల మహాత్వ విశేషములును, కృష్ణుని పరాపాలనైఖ్యము
యను నిండుగలవు. ఇంతే గాక యిందు కష్టశ్రమభంగములు
ను, ప్రవృత్తి నిష్పత్తికర్మములు, స్వామిభక్తి భక్తియను
ఆపదర్మములు అన్నియు నిందుగలవు. సాంఖ్యము యోగము
న్యాయము మొదలగు మున్న దర్శనములును గలవు. సమస్త
పురుషార్థముల స్వరూపములు దత్తతాత్పర్యములును గలవు.
ఇదిగలి యానందకేసరి భూ ఇన్నియన్ని యని చెప్పవలసికాదు.

పటములు శిల్పించుచు యున్నవి.

కాశ్యపపు సంవాదములకుఁ బాఠాభివృద్ధి సహా వెల		
మొదటిసంపుట	ఆదికర్వము	1-4-0
రెండవసంపుట	"	1-4-0
మూడవసంపుట	" సంపూర్ణము	1-8-0
చాలగవసంపుట	సభాపర్వము	1-8-0
అయిదవ సంపుట	కాంతి కర్వము ప్రథమభాగం	1-4-0

ఆర్. శంకరేశ్వర లింగేశ్వర్,
ఆనందా ముద్రాలయాధికారులు, మద్రాసు.

నాగవైది వస్తుప్రదర్శనశాలయం ది య్యు ఇ డి న వ త క ము.
గొప్ప గొప్ప వారిచే వేర వేలు డొగ్గ తా వత్తములు పొందిన
అమృతాంజనము అన్ని నెలలకు పరమామృతము

అమృతాంజనము

అమృతకల్పమోదినిగల
మాయమందుగోడు.
పొలియంట నుండ చగినది.
వలకువేలు సేసాలు విక్రయము.
అన్నిచోట్ల విక్రయించబడుచున్నది.
నకలుమందులవలన మోసముగలుగును
పంచపాష చీటి చూచి
కొనిన మోసముగలుగుదు

అమృతాంజనము

అమృతకల్పమోదినిగల
నకలుమందుగోడు.
తలనొప్పులు, వాయువునొప్పులు, పార్శ్వ
పునొప్పులు, కీళ్ళనొప్పులు, పక్షవాతము,
వాపులు, గాయములు, పుండ్లు, దగ్గు
వీని కన్నటికి అమృతమువంటిది.
చక్కని డబ్బీతో సహా
సీసానికి తీ అతాలు.

వాడని వారుండదు.

అమృతాంజనము డి పో, టి

ంక, వేరిరోడ్డు, పోర్టు బొంబాయి. ఈ. 2, తంబుకెట్టి వీధి, జార్జిటవురు, మద్రాసు.

గ్రంథాలయ సభ

(మా ప్రత్యేక ప్రతినిధి యొద్దనుండి)

ప్రథమ దినవర్తమానము

తెనాలి మే 27:—నేటిదిన మధ్యాహ్నము ఏడుగంటలకు గ్రంథాలయసభకు ప్రత్యేకముగా చేయబడిన కుండరియందు గుంటూరుమండల ప్రభుత్వగ్రంథాలయ మహాజనసభ సమావేశమయినది. మానసియులు రాయబహదరు మోచర్ల రామచంద్రారావుపంతులు వారిలాల శివానధానలు భూపతిరాజు వేంకటవతిరాజు కూర్మా వేంకటరెడ్డిగారును బలిశేఖర్ నుబిహ్మణ్యులు చిట్టెరిగి శ్రీనివాసరావు నూరి వరసింహాశాస్త్రి మిట్టెదొడ్డి కృష్ణారావుపంతులు కోన సీతారామాచార్యులు చోరగూడి వేంకటాద్రి, వింజమూరి భాగవాదాచార్యులు, కంగిరెయ్య కృష్ణమాచార్యులు, పెద్దిభొట్ల వీరయ్యపంతులుగారు మున్నగువారు మండలములోని పలు గ్రంథాలయముల నుండి వచ్చిన ప్రతినిధులు మండలరాజకీయసభకు వచ్చినవారు సభ నలంకరించిరి.

సభా కార్యక్రమము నా శక్తివరము నుండరము గారి వంశేమాతగీతితో ప్రారంభమయినది. ఆహ్వాన సంఘాధ్యక్షులు కొండూరి శ్రీరామయ్యపంతులుగారు సభకు వచ్చిన ప్రత్యేకము ప్రతినిధుల కందరికి స్వాగత మొసంగుచు తెనాలి పురస్థానికచరిత్ర నెల్ల వివరముగా చెప్పిరి. గ్రంథాలయోద్యమముయొక్క జన్మము అది గుంటూరు మండలమున ముఖ్యముగా తెనాలి తాలూకాలో నెట్లు వ్యాపించుచున్నదనియు కొండీకరించిరి. గ్రంథాలయ కార్యనిర్వాహకులు గ్రంథాలయోద్యమమునకు చేయవలసిన సేవ జనులకు ఈయోద్యమమును గురించి తెలియజేయుటకు దేశభిమానులు చేయవలసిన పనులనెల్ల విశదీకరించిరి.

శ్రీరామయ్యగారి యుపన్యాసము ముగిసిన తదనంతరము తెనాలి నివాసులు నెల్లచాటి శేషగిరిరావు పంతులుగారు, మిట్టెదొడ్డి వేంకట నుబ్బారావు పంతులుగారి గుణగణముల నెల్ల చెప్పి ఆ ట్టి వారి యా జమాన్యము క్రింద ప్రభుత్వ గ్రంథాలయసభ జరిగిన వివరములు బాగుగా నుండినవి యావహించిరి. గుంటూరు నివాసులు చట్టి వరసింహారావు పంతులు, నేపర్తి మార్కండేయ శర్మగారు దీని నామోదించిరి. అంత కరతాళధ్వనులు మ్రోగుచుండ అధ్యక్షులు మిట్టెదొడ్డి వేంకటనుబ్బారావు పంతులుగారు సభాధికర్త్యము వహించి, తమ యుపన్యాసమును చదివిరి. అధ్యక్షసేవకు బోతన్నగారి స్వార్థక చిహ్నవిషయము చెప్పినపుడుగ్రంథాలయముల వారు దేశభిన్నుత్తికి చేయవలసిన కార్యముల నడిపించుచును సభ్యులందరు అసందర్భితమునగిరి.

అనంతరము నూరి వేంకటవరసింహా శాస్త్రిగారు గ్రంథాలయోద్యమమును గురించి యుపన్యసించిరి. అందు కార్యక్రమముల గ్రంథాలయోద్యమమున గుంటూరుమండల మీ సంవత్సరము ప్రధానస్థానము నలంకరించినదని చెప్పిరి. ఈసంవత్సరము ఆనేగ్రంథాలయములు నెలకొల్పబడినవి. గ్రంథాలయోద్యమమునకు సభలే ప్రధానాంశ ములది.

తదనంతరము ఆంధ్రేశ్వర్యులు పులిపాక వేంకటరామాచార్యగారు భాషాసేవకుగించి మాటలాడిన తరువాత దొర తనవారు స్థానిక సంఘమువారు, గ్రంథాలయముల కిచ్చుచు విరాళముల సంగీకరించుటకు గ్రంథాలయముల రిజిస్టరు చేయించుకొన నిష్ఠులుగలవారికి సమాచార పరచితి సంఘముల వలె కనుమేమియు కైకొనక రిజిస్టరుచేయ వీలు గలుగజేయుటకు దొరతనవారు ప్రతిబంధమునీటి జిల్లాకలెటి గ్రంథాలయముల కన్నిటికి నుదితముగనీయ తీర్మానింపబడినది. దీనినికల్లపాలెపు నారాయణరావుగారు ఉపహించిరి. జంపాల వేంకటవరసింహులుగారు బలపరచిరి. పాలపర్తి రామమూర్తిగారు కొన్ని సరణుల చెప్పిరి. అది సభ్యుల అసంగీకారము వలన ఆమోదించబడలేదు.

తదనంతరము ఆంధ్రదేశ గ్రంథాలయ సంఘమువారికి సమావేశము చేయుటకు గుంటూరుమండలమున గ్రంథాలయోద్యమమును వ్యాపింపజేయుటకు మండల గ్రంథాలయ సంఘము నొక దానిని నేర్పజేయుటకు, దానిని సంవత్సరము పొడుగున సమావేశ పరచుటకు, తిరిగి చట్టముల నేర్పజేయుటకు, గ్రంథాలయ సభను జరిపించుటకు, తాదాకి వేంకటయ్య, కల్లపాలెపు వేంకటరామాచార్యులు, జోన్నలగడ్డ పున్నయ్య, సత్తెనపల్లి మానుమంతరావు, ఎం. వి. ఎస్. శర్మ, ఆంధ్రేశ్వర్యులు, పొన్నలూరి రాఘవయ్య, గార్లతో నొక కార్యనిర్వాహక సంఘము నేర్పరచుటకు దానికి చట్టి

వరసింహారావుగారిని కార్యదర్శులుగా నెన్నుకొనుటకు నొక తీర్మానము ప్రతిపాదించబడినది. దీనిని కొంత భాగయ్యగారు ఉపహించిరి. భాగవతుల నుబ్బయ్యగారు బలపరచి సభ్యులందరికీ నేకగీర్ణముగా నామోదించబడినది.

రాజకీయ సంఘసంస్కరణ సభలలో పాటు గ్రంథాలయ మహాజనసభకు ప్రతినిధులత్వము జరుపుటకు ఆంధ్రయొసంగ జిల్లాసంఘమువారిని, ఆహ్వాన సంఘమువారిని, కోతుటకు మరొక తీర్మానము చేయబడినది.

అనంతరము అక్కిరాజు వాసుదేవరావు, నాశక్తివరముందరము, కొత్తభాగయ్య, కొత్తసంగయ్యగార్లు గ్రంథాలయోద్యమమును గురించి మాటలాడిరి.

అటు తరువాత అగ్రాసవాధికారి ముగింపు ఉపన్యాసముతో సభ ముగిసినది. తాదాన వేంకటయ్య, పున్నయ్యగారు, అధ్యక్షులకు సభ్యులకు పాటితీయరులకు వందనముల నర్పించిరి.

అధ్యక్షులు గుంటూరుమండలములోని గ్రంథాలయముల కన్నిటికిని గుంటూరు నివాసులు గరికపాటి శేషమాధవరావుగారు తాము ప్రయత్నించుచున్న గ్రంథాలయతో మూడురూప్యములు వెలచేయు గ్రంథముల నుదితముగా నిచ్చెదమని చెప్పించుటకు వందనములు సమర్పించిరి.

సమావేశ సోకంకు గంటలకు ముగిసినది.

ఒంగోలు తాలూకా సంఘము

ద్వితీయ సమావేశము.

(మా ప్రత్యేక ప్రతినిధి యొద్దనుండి)

తెనాలి మే 27:—నేటిదిన మధ్యాహ్నము మూడు గంటలకు తాలూకా యొద్ద పాతకాలలోని ప్రతినిధుల బసయందు ఒంగోలు తాలూకా గ్రంథాలయ సంఘముయొక్క ద్వితీయ సమావేశము జరిగినది. ఒంగోలు నివాసులు ఎం. వి. ఎస్. శర్మగారు సభాధికర్త్యము వహించిరి. అయ్యకి వేంకటరమణయ్య పంతులు, నోరే వేంకటేశ్వర్లు, వేమూరి నుబ్బారామయ్య, నూరి వరసింహాశాస్త్రి, పెద్దిభొట్ల వీరయ్య, కల్లపాలెపు అదివారాయణరావు, సత్తెనపల్లి మానుమంతరావుగారు మున్నగువారలతో సభ నలంకరించిరి.

అధ్యక్షులు శర్మగారు ఒంగోలు తాలూకామండల గ్రంథాలయోద్యమమునకు చేయవలసిన విధుల నన్నిటిని విశదీకరించిరి. అంత చీవకుత్రిలోని గ్రంథాలయమునండి వచ్చిన వేమూరి నుబ్బారాయణరావుగారు తాము ఒంగోలు తాలూకామండల కనివేయించుచు చెప్పిన కోరిక అంగీకరింపబడి నుబ్బారాయణరావుగారు, ఒంగోలు తాలూకాలోని వచ్చియుగ్రామముల చీవకుత్రి సరికనులపాడు, దుద్రోవరము, కంభంపాడు, గుడిపాడు, మున్నగు గ్రామములయందు మాత్రం గ్రంథాలయముల నెలకొల్పుటకు, ఉన్న గ్రంథాలయముల పరిస్థితుల గమనించుటకుగాని కోరబడుటకు, తక్కిన ప్రాంతములలో కార్యదర్శులు పొన్నలూరి రాఘవయ్య, పసుమర్తి మాలేశ్వరంద వరసింహులు శ్రేష్టిగార్లు కోరబడుటకు తాలూకా సంఘమునకు, తాలూకాలోని ప్రతిగ్రంథాలయమువారు ఆతగురిని సభ్యులుగా నెన్నుకొనుటకు తీర్మానింపబడినది. ఈమాట తీర్మానములు సర్వాంగీకారములన ఆమోదించబడినవి. రాజోపు సమావేశము ఒంగోలునందు జరుగుటకు ఆహ్వానింపబడినది.

తెనాలి తాలూకా సంఘము

(మా ప్రత్యేక ప్రతినిధి యొద్దనుండి)

తెనాలి మే 27:—నేటి మధ్యాహ్నము ఆంధ్ర గ్రంథాలయ స్థాయిలో సభ్యులసమావేశమున తదనంతరము తెనాలితాలూకాలోని 17 గ్రంథాలయముల నుండి వచ్చిన మువ్వనూరి సభ్యులు, శ్రీ మంత నూరి వేంకట వరసింహాశాస్త్రిగారి యాజమాన్యము క్రిందతాలూకాయొద్ద పాతకాలయందు సమావేశమయిరి. ఆంధ్రదేశ గ్రంథాలయ సంఘ, గుంటూరు జిల్లాసంఘముల కనుబంధముగా, తెనాలితాలూకామండల గ్రంథాలయోద్యమమున పెంపుదలచేయుటకు తెనాలి తాలూకాగ్రంథాలయ సంఘమును నెలకొల్పుటకు దానికి సత్తెనపల్లి మానుమంతరావుగారు కార్యదర్శులుగా అమృతలూరు గ్రంథాలయమువారు నూరి బుద్ధిశేషుచల శర్మ, ఈమనివారు ఆంధ్రేశ్వర్యుగార్లు సమావేశకార్యదర్శులుగను, కొంత కాలముతాలూకా సంఘకార్యస్థానము దుర్గిరాలయందుగలవకు బహుసభ్యుల యామోదములన, తీర్మానింపబడి అంగీకరింపబడినది.

వైకటన.

నెలకు రు. 80ల జీతము రు. 10ల బ్రత్యేకముగా గోదావరి జిల్లాసంఘమునకు సంచార కార్యదర్శి కావలసి యున్నాడు. ఆయన నెలకు 15 దినములు తక్కువ కావడం తాలూకా గ్రామములలో సంచారముచేసి, క్రమవారస్థితులను కనిపెట్టుచు తెలుగున రాజకీయ విషయములను, ధారాళముగను సులభముగను జనలకు బోధించి శుభములను యుండవలెను. దరఖాస్తుదారుడు మెట్రిక్యులేషన్ పరీక్ష, లేక స్కూలు ఫయినలు పరీక్ష అయి పాస్యవయనవాడై యుండవలెను. యోగ్యతాపరీక్షల సహితముగ పంపబడు దరఖాస్తులు 30 జూలై తేదివరకు సంగీకరింపబడును.

గోదావరిజిల్లా సంఘము } వాణిపేయాజుల భవన్ రామణి
కాకినాడ 24 మే 1916 } దుర్గిరాల నారాయణరావు
నెక్రిటరీ.

జ్యోతిష్వాస్త్రమున జాతక భాగము

వలయువారు వారిజాతకముయొక్క నక్షత్రములను సరియైన జననకాలము, తేదీగాని వ్రాసి కంపించవలెను. అట్లు కంపించెదల జాతకము పుట్టినది లగాయతు ఇచ్చుటివరకు జరిగిన యావత్తుఫలములు అనగా జాతకునియొక్క యాము, ధనము, భూమి, కళ, శ్రమ, సంకాపము, ఉద్యోగము వగైరాలు వీటిలో ప్రత్యేకము వ్రాసి 1 రూ. 10 పి. గా పంపబడును. ఇది సరిగా రుజువయ్యెదల మందు జరుగజోవు యావత్తు సంకతులు. ౫ల పూరాజాతకము క్రాస్త్రునవ్వరముగా వ్రాసి 4 రూ. 10 పి. గా పంపబడును. వి.పి. ఖర్చుల క్రింద 2 అణము అదనముగా నగును. జననకాలముగాని అడ్రెస్సుగాని సరిగాను వివరముగాను లేనియెడల జాతకములు వ్రాయబడవు.

ఆశెళ్ల వెంకటేశాస్త్రి,
గోపాలపురము, క్రొత్తపేటపోస్టు,
గోదావరి జిల్లా.

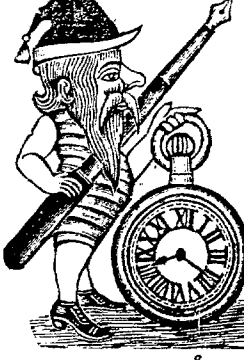
కావలెను ఒక వైశ్య వితంతువు

వరుడు నర్కూరు ఉద్యోగమునందు ఒక యావనుడు. పునర్వివాహమును ఇచ్చగించు స్త్రీలు ఈక్రింది అడ్రసుకు వ్రాసిన తగిన ప్రోత్సాహమును పొందగలరు.

నరసపల్లి చన్నప్పనెట్టి, బళ్లారి.

బహుమతి

“లండన్ స్పీసుపాకెట్టు గడియారము”

ఈ గడియారము మేము ప్రత్యేకముగా సీమలో నుండి రప్పించి యున్నాము. ఇది చూచుట కందమై తల వీగము ను దప్పు పూర్వ ఆను గ్లాసు దూమును కలిగి బహు శాఖ్యమైన పనితో చేయబడి యుండును. ఇది ఇంగ్లీషు మాదిరి గడియారము. అనేక గడియారములు విక్రయించితిమి. మా కంపెనీ పేరు ప్రఖ్యాతిపొందవలెనని యా 2-0-0 ఫీట్లుగల మేల్లెస పాకెట్టా పేజా ఇవాముగా పంపించబడును. గడియారము ఫాకెట్టా పేజాలో క్రియం రూ 3-0-0. వి. పి. చార్జ్ 0-5-0 ప్రత్యేకము. ఆంధ్రప్రదేశ్ చందాదారులకు మాత్రము ఇవ్వబడును. మీ ప్రతీక నెంబరు తెలుపవలయును. వి. ఎ. ఎస్. పాకెట్, నెం. 8 ఇదొక ఫాకెట్, మదరాసు.

కస్తూరి

వివరములకు, కలరాకు, సుధికి, బాలెంతకోగములు వాతములకు, చిన్న బిడ్డల జబ్బులకు, పుష్టిక కస్తూరి యుపయోగమైన మందని సర్వత్ర తెలిసియున్నది. కాని కస్తూరి బంగారమున కన్న ప్రయోగములచేతను, నవరస సమయములందుకొరకులు దుస్తరము. మా డిపోయెండ్ల కస్తూరియందితర వదార్థము లేవియును జేర్చబడవు. ఇంతవరకు మాతావునుండి కొనిన వారలకివిషయము తెలిసియున్నది. కొననివా గొకసారి పరీక్షించినిజము. తెలియగలదు. అట్లు చేయుటవలన కలితి కస్తూరిని గొని మోసపోరు తులం 1-కి రూ 80-0-0

25-వ గుంటూరు మండల సభ.

తెనాలిలో సమావేశమగుట.

[మాత్రత్యగ గతేభవని వద్దనుండి]

మూడవ దిన చర్య

తెనాలి, మే 27:— మండల మహాజనసభ సేటిదినము పగలు 1 గంటలకు సమావేశమయెను. విశాఖపట్టణమునుండి భూపతిరాజు వేంకటపతిరాజుగారు, మారేపల్లి రామచంద్ర శాస్త్రిగారు, న్యాయపతి హనుమంతరావుగారు గుంటూరు నుండియు సభకు వచ్చినారు.

ప్రథమమున మండలసభా కార్యదర్శి ఎం. కాలిదాసు గారు సాంఘిక కృతార్థమునకు సభ్యులకు నిబంధించి.

అంధ్ర రాష్ట్రము.

తరువాత అంధ్ర రాష్ట్రాధ్యక్షులు మి. వేంకట సుబ్బారావుగారు ప్రసాదించుచు నిట్లు వెల్లడించిరి. ఈవిషయమై ఇదివరకే అంధ్ర మహాజన సభలో భాగం జరిపించబడినది. మూడువేలమంది అంధ్రులలో నున్న కే న్యాయపతి కాలిదాసు మిచ్చిరి. కావున రాష్ట్ర సభసభ్యులందరికి అంగీకారమైనది. మనము సేటిదినము ఏకగ్రీవముగా జరిగినది. దీనిని వో. వేంకటరాజుగారు బలపఱచిరి.

గ్రామీణాధ్యక్షుల బలములు

ఈవిషయమై అగ్రాసనాధిపతి ఇరి మిక్కిలి యవసరమున చెప్పి, అంతటి అంగీకారములకు బాంధవి.

స్వరూపాలన

ఈతీర్మానమును వింజనూరి భావనాచార్యులుగారు ఉపసాదించుచు దీనికి సంబంధించిన వెళ్ళునమయములతో గూడిన యొకయుగం న్యాయ జరిపిరి. ఇది మిగుల రాజభక్తి పూరితమై యున్నది. మరియు ప్రస్తుత యుద్ధస్థితిగతుల విపులముగ వివరించి జర్మనులు ఎంతవేగముగా వచ్చినా వేసినా తుదకు మనకు జయము లభిస్తును. కేవల, ఆస్ట్రేలియా, న్యూజిలాండు మున్నగు వలసరాజ్యములకున్నంత స్వరూపాలన మనకు ఇందలి మనము కోరుట సమంజసమని చెప్పిరి.

దీనికి గా. సీతారామశాస్త్రిగారు బలపఱచుచు నిట్లు చెప్పిరి. ప్రస్తుత యుద్ధములో మనకు వలసరాజ్యములతో సాటు పై న్యాయము భవనమున్నది. మన రాజభక్తిని చూపియు న్నాము. కా. ఇదివరకు మనయందు మన ప్రభువులకు నమస్కరము లేకపోవచ్చునుగాని సేటి-సీతిగతులనుబట్టి మనయందు సంపూర్ణమైన నమస్కరము గలిగి దల ఆమోదనమును. కావున మనకు వలసరాజ్యములతో సాటు స్వరూపాలనకు నొసంగు దని వేడుట సమంజసము.

తరువాత వెంగళూరి సుబ్బారావుగారు దీనికి సవరణను ఉపసాదించుచు నిట్లు చెప్పిరి. వలసరాజ్యములను స్వాతంత్ర్యమును, సాంఘిక సుఖములను మనకిచ్చు యదుకుట మంచిదిగాదు. మనదేశమునకు అనుకూలమైనట్టి కర్మలతో స్వరూపాలన కోరుట మంచిది.

సామ్యత్యవేదములలో కొన్ని కట్టులు గలవు. అట్టి కట్టులలో మనకు సంబంధముండరాదు.

సుబ్బారావుగారి సవరణకు రా. చెయ్యమయ్యగారు బలపఱచిరి.

తరువాత నరసింహశాస్త్రిగారు భావనాచార్యులుగారి యుపసాదనమునే బలపఱచుచు మాట్లాడిరి. తరువాత వో. వేంకటరాజుగారు తె. సుబ్బారావుగారి సవరణకు అనుకూలముగా మాట్లాడిరి.

వి. ఎన్. శర్మగారు ఆమోకాలలో స్వరాజ్య పరిపాలనవిధానమును ప్రోత్సహించుచు భావనాచార్యులుగారి తీర్మానమునకు అనుకూలముగా మాట్లాడిరి. తరువాత భావనాచార్యులుగారు తమ మొదటితీర్మానమునే మరల విపులముగా విశదీకరించుచు సుబ్బారావుగారి సవరణ మొత్తమును అనుకూలము లేదనియు వలసరాజ్యముల తోసాటు మనకు స్వరాజ్యమే కావలెనని కోరుట మంచిదనియు చెప్పిరి.

తరువాత అగ్రాసనాధిపతిగారు వోట్లు వేయుచు భావనాచార్యులుగారి తీర్మానమునే వోట్లు ఎక్కువగా వచ్చినందున ఆమోదించబడినది.

అదవసరాలన-వలససోవుట.

ఈ తీర్మానములకు ఉపసాదించి.

ఇది సభ్యుల యామోదనము పొందినది.

అగ్రాసనాధిపతి

ఆయుధ కానము.

ఈ తీర్మానమును మిట్టకొడ్డి సుబ్బారావుగారు ఉపసాదించిరి. దీనిని నిట్లు చెప్పి ఆంజనేయముగాను బలపఱచుచు నిట్లు తెలియజేసిరి:—

మనకు స్వరూపాలన యిచ్చినారు అనుకొనుము. అయినను మనకు ఎంతవేగమున కొట్టుమున్నప్పడు సంతోషించు కొనుటకు చేతిలో ఆయుధము అవసరము. అన్నిటికన్న ఈ తీర్మానము మాఖ్యమైనది.

తరువాత మార్కా వేంకటరాజుగారు మాట్లాడుచు చెప్పిరి. కర్నాటక బర్మా యుద్ధములో మనవారే గంజీరు త్రాగి యుద్ధము చేసిరి. మనప్రభువులు చాలామారులు మున్నగు, అవసరము వచ్చిన మనదేశమును సంక్షింఛముగానుటకు మనకు ఆయుధము అవసరము.

రైలు కే యిబ్బందులు.

రైలు కే ఇబ్బందులకు సంబంధించిన తీర్మానమును చిమకర్తి కుమారస్వామిగారు ఉపసాదించిరి.

దీనిని నం. ది. వేంకటప్పయ్యగారు బలపఱచిరి.

ప్రాథమిక విశ్వ

ఈ తీర్మానమును అగ్రాసనాధిపతి ప్రతిపాదించి మునిసిపల్ లోకల్ బోర్డువారు కొంతవన్నున వనూజుచేసి కొని ప్రాథమికవిద్యను ఉచితముగా నియ్యమి కోరుట మంచిదని చెప్పిరి. దీనిని అందఱు అంగీకరించిరి.

యానాది యెటుకల తెలియమెంటు

ఈ తీర్మానమును వో. వేంకటరాజుగారు ఉపసాదించిరి. వీరికి మిషనరీవారు సహాయము చేయుట మంచిదేగాని వీరి సంఖ్య అధికమగుటవలన అల్పము ఎక్కువైనది. యానాది తెలియమెంటుతో పోలియువారికి అధికారములేదు. కావున రెండు తెలియమెంటుల ఒకవంటి తెలుసుకంటె ఒక తెలియమెంటును దీని వేరుకలనన దనియు, మిగిలిన దానిలో కొంతసంఖ్య తగ్గించుచును కొనుచున్నామని చెప్పిరి.

దీనిని శివరామయ్యగారు బలపఱచుచు యానాదివారు చేయుచున్న ఘోరకృత్యములను నొందిన, పోలియువారి మాణిభావమును విశదీకరించిరి. మరియు పోలియువారి ధాన్యము పూర్తిగా దోచుకొని పోయినా, ఒక బ్రాహ్మణుని వగలే ఆయనవద్దనున్న నోట్లకు దబ్బును వోచినాడు. కావున యానాది తెలియమెంటును తీసివేయుచు కోరుచున్నాను.

పంగోజులకు వలస

ఈ తీర్మానమును సు. అగ్రాసనాధిపతి ప్రతిపాదించి, ఈసంవత్సర మనమండలములోని మంచియెట్టులకు ఆవులకు దూడలకు వరదేశములకు గొర్రులకు చావ్వాకు కావున దీని తీసివేయుట మంచిదని చెప్పిరి. తీర్మాన మంగీకరించెడి.

స్వదేశోద్యమము.

దీనిని మై. వడియల్లి నరసింహారావుగారు (వారి వ్రుద) మాట్లాడుచు నిట్లు చెప్పిరి. మనదేశమునుండి కొట్టకాలది భవనము వరదేశములకు పోవుచున్నది. ఏయాలకు మనగా విశేషము పోతావామనులకు స్వదేశము వరదేశములకు అతి అనుకూలక లేవు. జర్మనీ వృద్ధికికొట్టుటకు కావలెను వారికిగల స్వదేశోద్యమమువలన గాఢభీతిగా మె. జహానబాదు మనకు ఇచ్చును గతియే కాదు. వారు మనకు వస్తువులను పంపి వో అనుగతి ఏయెచ్చివో, కావున మన మింటునైన స్వదేశోద్యమములను పోతావామనులకులేదు.

దీనిని మార్కావార్యులుగారు బలపఱచుచు మనకు వాగువడలలో వనిన సేటిదినము మనకు ఒక ప్రతిజ్ఞ చేసికొనవలెను. వరదేశోద్యమము తీసి పారవేయవలెను. అది మిగుల పోతావామనులకుగా మాట్లాడిరి. సభ్యులందఱు మిగుల ఉత్సాహపూరితముగ ఆమోదనము వెల్లడించిరి.

లోకల్ బోర్డు.

ఈ తీర్మానమును నిట్లు చెప్పి ఆంజనేయముగాను ఉపసాదించిరి. ఇందు మాఖ్య విషయము పంథకు ప్రయ్యోగము వారిని ఆయనోగియులను భావించి జిల్లాబోర్డులలో వదవులను ఇచ్చుచున్నాడు. ఇది న్యాయముకాదు. పంథకు ప్రయ్యోగమునకు అఫీషియల్ ఉద్యోగియులనుగా భావించవలెనని చెప్పిరి.

దీనిని వో. వేంకటరాజుగారు బలపఱచిరి. పంథకు ప్రయ్యోగము వారిని మనకు ఎంతవేగమున వచ్చుచుగాని గంధముమెంటువారు నియమింతుట మంచిదికాదు.

తరువాత భూపతిరాజు వేంకటపతి రాజుగారు ఈ తీర్మానమును బలపఱచుచు నిట్లు చెప్పిరి. మనకు రికార్డు ప్రభువుగారు ప్రభువులకు స్వరూపాలన యిచ్చియుండిరి. కాని స్వరూపాలన అన్నమాటే గాని మనకు నిజముగా స్వాతంత్ర్యము లేదు. మనసొమ్ము చాలకలత, ఇంజనీరింగువారిసొమ్ము లగుచున్నది. ఏంథమైన హద్దును మన దబ్బుమీద మనకు లేదు. మనకు ఇచ్చిన స్వాతంత్ర్యమును మనము సరిగా పెరవేర్చుకొనిన గంధముమెంటువారికి కొంత నమస్కరముగలిగి యొకను ఎక్కువ స్వాతంత్ర్యము ఇచ్చెదమ.

నిన్ను బాతులకు భూమిలిచ్చుట.

ఈ తీర్మానమును అగ్రాసనాధిపతి ప్రతిపాదించగా సభ్యులంగీకరించిరి.

గ్రామ పంచాయితీ.

ఈ తీర్మానమును కొంట్ల కోటిలింగముగారు ఉపసాదించిరి. గ్రామములకు పంచాయితీలకు యెమ్మకొను హక్కు ఉండవలెను. కొంతవఱకు సివిల్ క్రిమినల్ అధికారము సమత్వము పంచాయితీలకే యియ్యవలెను.

వెద్దిభొట్ల లక్ష్మీకరసింహముగారు బలపఱచుచు మనదేశము పూర్వముండి పంచాయితీపద్ధతులవలన పరిపాలించబడుచున్నట్లు మనస్ఫూర్తి మున్నగు గ్రంథములలో నున్నది. ఇది ప్రాతీతిగాదు. కావున మనకు ఇది మాఖ్యముగా కావలెనని చెప్పిరి.

తరువాత రామస్వామికుప్తగారు యిట్లు చెప్పిరి. కొంతకు గ్రామములకు పంచాయితీలకు అక్రమలేదని చెప్పియున్నాడు. స్వరూపాలన కావలెనని తీర్మానము చేసిన మనకు పంచాయితీలను వద్దనుట మంచిదికాదు.

కోడు.

ఈ తీర్మానమును అందఱు అంగీకరించిరి. అగ్రాసనాధిపతి దీనిని ప్రతిపాదించిరి.

తీర్మానములు

XII

ఈ జిల్లాలోని జేబాదాయ ధర్మాదాయములకు చక్కగా బరిపాలించబడుటకుచేత గుంటూరుమండల సంఘమువారు పరిపాలనాసహాయమును క్రమముగ విచారణచేసి అందు విషయమై-రామన్న మండలసభలో ప్రత్యేక నివేదికమును వదునవలయునని యీసభ వారు తీర్మానించుచున్నారు.

ఉ. గా. సీతారామ శాస్త్రిగారు.

అ. డి. శేషవలపతి రావుగారు

XIII

క్రాంతిగా ఈజిల్లాలో నేర్పాటుచేసిక రెండవక్లాసు బల్లకట్ట చిన్నదిగానుండి తగినంతవఱకు వాటుకుట అవకాశములేక ఇదివారులకు భంగము కలగుచుండుటవలన ఇటు నటు సులభముగా మొగ్గుచూ తలకొంటున్న యిదివరకే కొన్ని చోట్ల ప్రాణాపాయము సౌభింపించుచు ఈ మారకబల్లకట్టు తీసివేసి యివిలో నుండినట్లుగనే యేర్పాటుచేయవలసినదని సభవారు ఇంజనీరింగు వీరార్థమెంటును కోరుచున్నారు.

XV

తెలుగుజిల్లాల పరిపాలనాసౌవుములకు ఆంధ్రులపూర్వపుద్ధికిని యిప్పుడు మద్రాసు రాజధానిలో నిమిది యున్న పనులొకండు తెలుగుజిల్లాలను పుర్రేకరాష్ట్రముగ నిర్మించుట ఆకర్షకము. ఈసభ వారు అభిప్రాయపడి అంధ్ర రాష్ట్రము నిర్మించుటగాను యాంధ్ర మహాసభ వారు తలపెట్టుచున్న యుట చేయవలెనని తీర్మానించుచున్నారు.

ఉ. మిట్టకొడ్డి సుబ్బారావుగారు

అ. చొరగుడి వేంకటరాజుగారు

XVI

గ్రామీణాధ్యక్షులకు, గ్రామనాథులకు, జమూదా మొదలగు పంథామిత్రము వైఅధికారుల ఉత్తరవుల నమనించి తమ గ్రామములకు వదలివచ్చుచున్న భక్త్యము లిచ్చుట అవసరమనియు, గ్రామీణాధ్యక్షులకు, గ్రామనాథులకు, జీర్ణము లభిస్తున్నదే యుట, అవసరమనియు, గ్రామీణాధ్యక్షులకు సర్వేక్షేపకొనుటకు పంపబడినపుడు వారిని పరీక్షించి కృతార్థులయినను, మరల వారిని విశ్వాభ్యుదయనకు బంపియట అకడమియను, భక్త్యముల తీరియట హెచ్చు చేయుటకు వన బడదని చెప్పి పరివరతమువారు తెలియజేసిన అభిప్రాయములకు సభవారు వింతియు ఆర్జనకు మరల నిర్మించుట అవసరమని ప్రార్థించుచున్నారు.

అగ్రాసనాధిపతి

XVII

యూధాసంతరము వలన రాజ్యములలో ఉత్కృష్టపద్ధతికి ఉత్కృష్టగానుండ పూర్వమును స్వరూపాలనాధికారమును పొందూడేకలమును ది ముఖ్యమయ్యునని బ్రిటిషు ప్రభుత్వము వారిని సభ వారు గోరుచున్నారు.

సానిక వార్తలు

దత్తమండలముల నుండి అయిదుగురను తీసికొనునటుల
తెలియవచ్చుచున్నది. వ్యవసాయకళాశాలలో సంవత్సరమునకు
చేయ్యకొను నటకరదినుండితొను చెనగము నీయేను అంధుగ్రై
య్యుండురు. దొరలనను వారు నడుపాయములను కలుగ చేయ
నపుడువానిని ఉపయోగపరచుకొ ట్లాము బాగుపడుటను,
దేశమునకు బాగుచేయుటను అంధుగ్రై వెనుకదీయగనుట
ఇది దృష్టాంతము. విశాఖపట్టణమునను వైద్యకళాశాల
వ్యాపించినదన అంధుగ్రై లెంతరకు దాని ఉపయోగమును
పొందుచుండిరో అందఱకు తెలిసిన విషయము :— ఒక
లెటిఖుడు.

పదేక ఉస్తుబహి స్కారము స్వదేశ రస్తు పరిశ్రమాభి
 పదేక ముఖ్యకారణమని యెంచి పరదేశములలో తయారయిన

అధ్యక్షులు :

కలకత్తా మే 21:— చిటగాంగు కమిషనరుగారి వ్రా
ర్వా కె. సి. డి. చిటగాంగులూని ముఖ్యపు కమిషనరవరకు వొక
సభ కావ్వనించి జొరుని వాణ్ణ ప్రవృత్తి నులను దొరలకము
నారు కొంతవరకు జేయుచున్నది మన సోపరీ సోవరజుల
యొద్దీ వుండును మునుగుడ మునుతగిడ వ్యయన్ని ముచే
యుట విధాయకనుని చెప్పెను. అవకము ది గుండెరిగిపోవు
వట్టి ఉపవాసమును జేప్పిరి. వెంటనే దిగ చుండా జాచితా
తిగాగుచేయుటచేసిరి. ఉదారపుసభు, డౌ బాన్సుల ముంబ
లలని గాక క్రియ, చేతులు గూడ వట్టి ఉపవాసం వున్నా
నవము. నీలకృష్ణరాయుగారు జొరుని వాణ్ణార్థము తిడ బస్తా
ల రంగునునియును, 50 బస్తా ల ఉప్పు, 50 ఒకల ఘోతలకు
జొరుని వాణ్ణార్థము సహాయముజేసిరి! ఈ భాంతువును డౌ
దార్యకలను బ్రాహ్మణులము.

విషయానుక్రమణిక.

గుంటూరు గ్రంథాలయసభ	2
30-వ గుంటూరు మండల మహాసభ	3-4
శ్రీశైల తంత్రీవార్తలు	5
ప్రధానవ్యాసము	
ఆంధ్రము-మైసూరు సంస్థానము	6
రైలుల్లో బండకరపు	7
బోచా మహాసంగ్రహము	
విశేషతంత్రీవార్తలు	8-9
ఆంధ్రములోని పాఠశాల వార్తలు	10
ఇంగ్లీషు తంత్రీవార్తలు	11-12-13
చిత్రవార్తలు, గంటానుండల దృశ్యములలో, స్పెషల్	
చిత్రములు	14

ఆంధ్రపత్రిక

1916 వ సం॥ మే నెల 29-వ తేది

సోమవారము.

ఆంధ్రము-మైసూరుసంస్థానము

నిన్నటి సాయంకాలము ఆంధ్రసభవారి భవనమున జరిగిన మహాసభవారు ప్రతినిధుల నేర్పరచి మైసూరు సంస్థానమునందును మైసూరువిశ్వవిద్యాలయమునందును ఆంధ్రభాషకు నుండలేని స్థానమును గురించి దివాన్ గారిలోను విశ్వవిద్యాలయాధ్యక్షుడు మున్నగు వారిలోను ముచ్చటించి నిర్ణయించుటకు తోడ్పడ నిమిషించి యుండుట మిక్కిలి జ్ఞానాపాత్రము. మైసూరు ప్రభుత్వము వారు దేశభాషా పోషణకు కడంగినారు. ఇది వరకు ముఖ్యభాషగా నుండి ఆంగ్లభాష ఎంతవరకు పూర్ణభాష యైనను ప్రజలకు మాతృభాష కాక పెరభాష యైనందువలన విద్యాప్రచారమునకు నాటంక మగుచున్న దను సంగతి నాలోచించి మాతృభాష యగు దేశభాషాధాంక విద్యయే యుత్తమోత్తమ మని గ్రహించి పని బుచ్చినారు. మైసూరు సంస్థానములో మొత్తము మీద నెక్కువమంది కన్నడము మాట్లాడువా రగుట చేతను రాజసంతతి కర్ణాటకసంతతి యగుటచేతను సంస్థానాధిశ్వరులు మొదట తలపెట్టిన దేశభాష కన్నడమే యగుట సహజముగా నున్నది. మైసూరు చరిత్రను పరిశీలించినయెడల నచ్చటను బ్రటిషు పాలిత ప్రదేశములందువలెనే నిన్నటిదనుక ఆంగ్లమే విద్యావంతులను వశముచేసికొని యుండ న నుట విశదము కాగలదు. ఇందుకు కారణము లేక పోలేదు. 1831-వ సంవత్సరము మొదలు 1851 వ సంవత్సరము వరకును ఏబది సంవత్సరముల కాలము ఆంగ్ల ప్రభుత్వమువారి పరిపాలనలోనే ఆ సంస్థాన ముండుట తలపెట్టెను. ఈ ఏబది సంవత్సరములలో బ్రటిషు పరగణాల పద్ధతియే దానికింగల గుణములలోను లోపములలోను పూర్ణముగా నెలకొనియెను. ఆ పద్ధతి మార్పు నందుట బ్రటిషుపరగణాలలోకంటె కొంచెము శీఘ్రతరముగానే కలిగిన దని యంగీకరింపవలసియున్నను నేడ బ్రటిషు పరగణాలయందువలెనే అచ్చటను సంచలనము కొంచెము తీవ్రతరముగా పుట్టిన దనుట తప్పు కాజాలదు. ఈ 95 ఏండ్ల పరిపాలనలో ఇంగ్లీషునకు తరువాతనే

కన్నడము తెలుగులు రెండును మైసూరు సంస్థానమునందు ప్రాముఖ్యము పొందినవనుట స్పష్టము. అందువలన కన్నడమున కేదో ప్రోత్సాహము కలిగి తెలుగునకు కలుగలేదని అది యొక పెద్ద మొరగా మేము నొక్కుట కష్టమను వారము కాము. నేటి కన్నడ వాఙ్మయపు స్థితిని ఆంధ్ర వాఙ్మయపు స్థితిని సరిపోల్చి చూచినయెడల ఏ యభిప్రాయమే సరియగుట ఎవ్వరికైనను బోధపడ గలదు. విజముగా మైసూరు కన్నడము, దక్షిణ కన్నడము కన్నడము, బెళగాము కన్నడము నని ప్రస్తుత గ్రాంథిక కన్నడమునందు పొడవూపిన విభేదములు కన్నడమున నూతన వాఙ్మయము ప్రవృద్ధియగుటకు నాటంకములుకూడ నైనవి. మనము ఇట్టి విభేదములు లేక యేకగ్రాంథికభాష కలవాంమై కొంత వాఙ్మయాభివృద్ధి చేసికొనగల నాము. ఇట్లని కన్నడమును నిరసించుటకు గాని ఆంధ్రముయొక్క హక్కులను మైసూరున స్థాపించుకొను ప్రయత్నములకు మానుకొనుటకుగాని మేము సిద్ధపడలేదు. ఇదివరకు ఎంత యలక్ష్యము చేయబడినను నేడు కన్నడమునకు రాజావలంబనము సనుకూరి యున్నది కావున త్వరలో నాభాష చక్కగా వికసించి శాఖోపశాఖలై వ్యాపించుటకు సందియములేదు. వ్యాపించును గాక యనియే దక్షిణదేశ మంతయును నెదురుచూచుచున్నది. ఇక మైసూరులో నిదివరకు ఇప్పటి యంత రాజావలంబనము లేకున్నను ముప్పది యేడేడ్లుగ కన్నడభాషకు తెలుగు భాషకంటె నెక్కువపోషణ యుండిన దనుట నిజము. ఆంధ్రభాష కచ్చట పోషణయే లేదని నను దోషము కాదేమో. అందువలన కన్నడమును తెలుగును మొత్తముగా పోల్చి చూచి నప్పుడు తెలుగు కన్నడ ప్రముఖముగా దక్షిణభాషలలో కానవచ్చినను మైసూరు సంస్థానపు తెలుగువారిలో మాత్రము వికాసము అచ్చటి కన్నడమువారిలోకంటె నెన్నియో మడుంగులు తక్కువగా నున్నది. కన్నడమువారిలో విద్యవచ్చినవారలు 48 గురుండగా తెలుగువారు అదే దామాదాను నలుగురే యుండుట సంభవించినది. అనగా మైసూరు సంస్థానములోని కన్నడమువారు తెలుగువారి కంటె పండ్రెండవంతులు విద్యావంతు లుట విశదము. ఈస్థితి సమకూరి యుండుటచేత మైసూరు ఆంధ్రులలో విద్యయే లేదనినను తప్పుగాదు. ఇట్టిస్థితిలో తమ ప్రజలో ముఖ్యభాగమై కర్ణాటకులకు పీడక సంఖ్యలో నెక్కువ సమృద్ధిగా నుండు తెలుగు ప్రజ నుండనిచ్చుట మహారాజులుంగారు తలపెట్టుదు రని నమ్మజాలము ఆంగ్లేయ భాషాపరిణ మొక్కటి ఇదివరకు అన్ని విషయములను కప్పియున్నందున స్థితి స్ఫుటతరము కాలేదు. ఆయావరణము తొలగిపోయి సంస్థానములోని దేశభాషలలో నొక్కటి యగు కన్నడము ప్రముఖ మైసూరిదిని ఈస్థితి బయటపడుటే కాక తెలుగునకు తగిన గౌరవ మివ్వడే యిచ్చినందపు గాఢతరము గూడ కాకమానదు. ఆంగ్లభాష కన్నడజాలకు ఎట్లు పరభాషయో కన్నడభాషయు ఆంధ్రజాలకు అదేరీతిని పరభాష యనుటకు సందియము లేదు. రెండవభాషగా నభ్యసించవలసినప్పుడు కన్నడ మభ్యసించుట ఆంగ్ల మభ్యసిం

చుటకంటె మిక్కిలి సులభతరము కావచ్చునుగాని మాతృభాషకు బదులుగా చిన్నవయసున నవలంబించి ప్రథమవిద్య నేర్పుటకుమాత్రము ఆంధ్ర వ్యక్తికి ఆంగ్లమున కర్హుటకమును రెండును సమానములేయని చెప్పకతీరదు. ఈవిషయమునుమైసూరు మహారాజులుంగారును ప్రభుత్వమువారు దయామయిలై యాలోచింపవలసినదని కోరుచున్నాము. తప్పుక తగిన విమర్శ చేసి తమ సంస్థానమునందలి ఏకభాగమున 'అనగా మాతృభాగమున' సంఘముగా నివసించు నాంధ్రులకు న్యాయ మొప్పురనియు నమ్ముచున్నాము. నిన్నటిదినము వేరు వరపు రామదాసు వంతులుగా రుణస్వసించుచు చెప్పిన యొక్క యశమును ముఖ్యముగా గమనించుట యవసరము. ఎంత వికాసము లేకయున్నను మైసూరు సంస్థానములోని తెలుగువారు కన్నడమువారుగా మారిపోలేదు. ఒక్క స్థానమున కొన్ని ఏండ్ల క్రింద 10,000 తెలుగువారి జనాభా తేలగా 1911 లో 18,000 లుండుట సంభవించినది. పండిత డి. గోపాలాచార్యులవారు చెప్పిన రీతిని ఆచార వ్యవహారముల చేతను తెలుగువారు తెలుగువారుగనే యున్నారు కాని కన్నడమువారు కాలేదు. మైసూరు ఇలాహాలో కొన్ని పట్ల పండితులు స్వల్పసంఖ్యాకులే యైనను తెలుగువారుగనే కానవచ్చుచున్నారు. అంతేకాక 150 సంవత్సరములుగా ప్రముఖులుగా నుండుచువచ్చిన దివానులలో నాంధ్రులపేర్లే ప్రసిద్ధిగాంచి యున్నవి. తుదకు నేటి మైసూరు సంస్థానాధిశ్వరులు 'యంగమ్య' యను ఆంధ్రస్త్రీ రత్నముయొక్క స్మరణ యొనర్చే కార్యములకు కడంగవలసియున్నారట. ఆంధ్రమున కింత ప్రాబల్యము మైసూరు సంస్థానమున నుండగా ఇదివరకు ఆంధ్రమును ద్రోక్కి పెట్టవలయునను నాశయమే ఎప్పుడును లేదనుటకు నిదర్శనము లుండగా నేడు మహారాజులుంగారు గాని వారి ప్రభుత్వమువారుగాని ఆంధ్రమున కన్యాయ మొప్పు సంస్థానములోని నాంధ్రులను కర్ణాటకులుగా మార్చుటకు తలపోయుచు రేప కలలోననైన తలంపజాలము. అందుచేత నాంధ్రమునకు చెందిన సంగతులకు వారిమనస్సునకు దెచ్చి వారి సహజన్యాయబుద్ధిని ఈవిషయమున వ్యాపింప జేయుటకై నిన్నటిసభ వారు చేసిన తీర్మానము మిక్కిలి వివేకవంత మైనదియు ఉచితమైనదియునై యున్నది. ప్రతినిధులకు విజయంబగుంగాక యని కోరుచున్నాము.

రైలుబండ కటపు.

ఈ దేశమున రైలుబండ కటపు విశేషముగా కలుగుచుండుట ఆ కటపురు అరుధమిచు వాకి మాత్రమే కాక పత్రికల మూలకముగా నందరకును తెలిసియే యున్నది ఎగుమతులు బాగుగా జరుగవలసిన చక్కని ఋతువులో మన వ్యాపారస్థులు పడుచుండు ఇక్కట్లు అనంతములు. రైల్వే అధికారులకు విజ్ఞాపన పత్రము లంపుకొనినచో అవి మూలన బడుచున్నది. తొత్తీవార్త లిచ్చుకొనిన వానిని అడుగు దిక్కులేదు. మూబలు స్టేషనుల వద్ద కాచి కాచి వస్తువులు చెడిపోవుటయు తలస్థించనియది కాదు. ఈ పరిస్థితుల నివారణ తగిన యధికారులు విచారించుచున్నారను వార్తలు ప్రబలి నవి కాని కరాచీ వర్తక సంఘమువారి మొర,

అయిరోపియను వర్తక సంఘమువారి మొరయే, మిక్కిలి ప్రస్తుతభంగిని వివరించుచుండ నేటి కీయాభ్యాసమునకు పరమావధి నమకూరిన దనవచ్చును. కరాచిరేవునకు చేరవలసిన నేలబాగు చేరుట కవకాశము లేకపోవుచున్నదట! అందుచేత సామాన్యనష్టమువచ్చుటమాత్రమేసంభవించలేదు మన దేశమునుండి సాశ్వతభూములకు టప్పులు తీసికొనిపోవు మెయిలునాకలకు తగినట్టి బాగు సక ఫరా కానందున నవి యాలవ్యము గవలసినయట్టిది కూడ సంభవించినదట! పి. అండు. టి. కంపెనీ వారికి అననుకూలము సంభవించుటచేత నీవిషయమునకు ఎక్కువ ప్రాముఖ్యము కలిగినది. ఇత కాల మీసంగతీయందు అలసభావము వహించ బడినను ఇప్పుడైనను తగినచర్య పుచ్చుకొనబడును గాకనుని కోరుచున్నాము. ప్రతినివర్తకమును మన రైల్వేబోర్డువారు ఏ ఏ యుద్దేశములతోనో ఏవ మూలకతో రైలుదారి పొడవును పెంచుట యే ఆ ద ర్శ ను గా పెట్టుకొనక కే న్న దారులతో తగిన యనుకూలములను అత్యవసర మైనయంతటకైకెనను మొదట సిల్వేయ మొనగ్గుట నాచించినయెడల ప్రజలకు లాభము రెండువిధములుగా ననుకూలకలదు. అనవసర వ్యయము తగ్గుట యొక ఫలము. అనవసరవ్యయము జరుగుట రెండవఫలము. దినదినమును వాగిరులు తక్కువయను మొర కలుగుటకు కారణమురైల్వే వ్యాపన మూలకధృతియందే కలదు కావున దానిని మార్చినంగాని ఈమొర మానబాలదు. అందుచేత రైల్వే బోర్డువారు ఈవిషయమును విస్మయ నవ్వును తాత్కాలికముగా ఏ వ్యాపార సంఘమునకు. పలుకుబడి కలయట్టి ప్రాంతములలోనో కొన్ని వాగిరులను హెచ్చుచేసి పెద్దనోరి వారిని సంతృప్తిపెట్ట జూడక సామగ్రి రాకపోకల సౌకర్యమునకును ప్రయాణికుల రాకపోకల సౌకర్యము నకును ననువగురీతిని రైల్వేలంతటను అవలంబించ వలసిన యేకవిధానమును నిర్ణయించ బాటుపడు దురుగాక యని నమ్ముచున్నాము.

మన చక్రవర్తిగారి సందేశము.

మన చక్రవర్తిగారు నిర్బంధ వైరిక సేవా కాసమును గురించి తన సందేశమును ప్రకటించుటలో నొక యభ్యుదయ మను వెలపరచిరి. ఆంగ్లభూమిలో విద్యుత్ పద్ధతివలన 50 లక్షలకు పైబడి వెలయుచేర రనుటను తెలియపరచిరి. నిర్బంధ పద్ధతి చర్య బహుళమునకు విద్యుత్ పద్ధతి యున్నప్పుడు ఆంగ్లము తగినరీతిని తన ధర్మము నెరవేర్చుచు యుండు మానము కలుగుననియు కావున ఆంగ్లము తెలుపవలసినదనియు ఆంగ్ల రాజ్యాంగసభలో ఇదివరలో చర్యలు జరిగినవి. కాని కాన్య : రాజ్యము మంత్రులు ఏనో కారణముచే బహుదైర్ఘ్యం. ఆ కారణములను మనకు తెలియవు. మన మిప్పుడు తెలిసికొనవలసిన యవసరము కానరాలేదు. నేను చక్రవర్తిగారిచే ప్రకటించి చుటమాత్రము చక్రవర్తిగారికి ను చెప్పక తప్పదు. విగ్రహ దీపులజ్వలనంబు యంతయు ముగియవలయు నానున్నది కోటి. ఇందులో ఏమిది లక్షలు విద్యుత్తుగా వైరుల లగుట యనిన పగిలి తొమ్మిదియగుట పగిలలో నొక్కడ చేతులు యగుచున్నది. ఇది సామాన్యమైన దామాషాకాదు. నిర్బంధపద్ధతి యున్నను నింకను సంతోహావ్యసంఖ్యలు జన గూడునట నరిపోబాలదు. శ్రీమత్ శ్రీమత్ పరికిగాన. వృద్ధులకు వృద్ధులు పరికిరారు. నివృత్తములు నెరవేర్చవారికి దిన కృత్యములు నెరవేర్చవారు పరికిరారు. ఇందరుపోగా నిర్బంధ ముపెట్టిన దామాషా ఇంతకు సంతోహావ్యుగాదు. కావున మన చక్రవర్తిగారు చేసిన వర్ణన మిక్కిలి చక్కగా నున్నది. విద్యుత్ పద్ధతి విజయమునందెనది. తప్పించుకొనువారు ఎచ్చటను నుండకపోయి. నేటి నిర్బంధపద్ధతి వారికొకట. ఇంకను కల యంత బలమును చేర్చుట దీని యుద్దేశము. చక్రవర్తిగారి ఈ ప్రకటనతోగూడ మన రాజప్రతినిధిగారు హైందవ భూమి లో విద్యుత్ పద్ధతి ఎల్లరకు ప్రకర్తించ జేయుచున్నా యని ప్రకటించియుండిన సంత బాగుండును.

చరిత్రలు—నర్ వాక్యార్థ బట్టరుగాను.

మొన్నటిదినము సర్ వాక్యార్థ బట్టరుగాను బర్మా లో నొక శ్రీనివాసయ్యను బహుమానముల పంపిపెట్టుచు పరీక్షలను గురించి కొంత ముచ్చటించిరి పరీక్షల ఫలములకు గాక మనము విద్యార్థులగు శిక్షణము నెక్కర ప్రామాఖ్య ము నియంతులమున నుడిచిరి. ఆ వైపునకే ఈదేశమున విద్యాపద్ధతి నడిపింపబడుచున్నదనియు చెప్పిరి. పరిప్రాపకము గా శ్రీనివాసయ్య గురించి ఇటీవల ప్రకటించుచున్న తీర్మానము తాము విద్యాసభ్యులుగా నున్న కాలమునకు చెందినది యని నూచించిరి. బట్టరు గారీ తీర్మానమునకు కారకు లయినందున తన వైఖరిపూర్వము విద్వంతులకును హైందవభూమి మిక్కిలి కృతజ్ఞత వెల్పుచున్నది. వారు బర్మాపరిపాలకులు గా గూడ నుండుటచే బర్మాలో వారి యభిప్రాయములను నడిపింపగలరని కూడ నమ్ముచున్నాము. కాని పరీక్షలు పరమావధికాదన చు పరీక్షలలో నూటికి డెబ్బది మువ్వరకు తుద ముట్టించుచుండు మా విశ్వవిద్యాలయము మాత్రము సర్ బట్టరుగారి యభిప్రాయములను తన విశేషమునకంటె నెక్కువగా చూడరని మాత్రము చింతించుట నీ యున్నాము.

సింలా

యుద్ధవార్త

సింలా మే 28.— ఇండియా కంట్రీ రాజప్రతినిధి కిట్లు తంతివార్త (26-5-15) నంపెను—

ఇప్పటి స్థితిగతులలో నిరంతర దేశమును సాధించని విధమున 5,041, లయంది వైస్రములలో జేరి తన దేశాభి మానమును వెల్లడించిరి. ఇందులకు తామెంతయు సంతసించితి యనియు 18-41 సంవత్సరమునున్నను ప్రతిచినునాకును వైస్రమునకు నిగత్యము చేతుటకు సంభవించి దనియును శ్రీనాథతమసందేశము పొందు పరచిరి.

టినుయెద్ద మందుగలయుద్ధము విశేషము జరిగిన దని వెల్లడిచిట్ల ఫిరంగియుద్ధములుగూడ జరిగినవియు ఆంగ్ల యము తెలియపరచిరి.

వైస్రయెద్ద ముగియనది రెండుగట్టుకు ప్రళయమును యుద్ధము జరిగి యుండెను. దాని యనంతరమున జర్మనీయు లచేరంగ మట్టుకు యొకర్న పార్వతభూమి కక్రూ సేనలు హద్రీమాంటు కాన్వరయే మట్టుడిచి ఉత్తరమునందు కందకము నాకృమియగొనగలిగినది. తనవార 25 వ తేదికి వారు హద్రీమాంటుటియానోగ్రువైరనేక మట్టుకులొందరి. తరానువైస్రముకి యందు భాగములొనికి జర్మనివైస్రములు చొచ్చుకొనుటయే ఈమట్టుకుల కన్నిటికిని కలిగిన ఫలితము. దోమాంటు ప్రదేశమున కేకఫ్ఫి యుద్ధము జోంగ నున్నది. ఈ యుద్ధము విరామములేకయే జరుగుచున్నది. మ్యూమియన్న నుండి ఫ్రెంచిసేనల మట్టుక యుత్తముల శతృవులు తరల జరిగియుండలేదు. గాని మ్యూమియన్న తూర్పుభాగమును ఫ్రెంచివా రాకృమియగొని ఇట్టి ఇచ్చుచి కలుగునంద బాగృత్తడిరి.

తెనెనలోయ యందు ఆస్త్రియముల తీరముగ ఫిరం గులగాల్పి పిదప రెండుసార్లు ఇటాలియనులు తలపడిరి. కోర్ డియ్యులైవైట్టుదలతోడ మట్టుడితోగగగట్టుబడినది. ఆస్త్రియకు లను వెంటదరుము ఇటాలియను లా దిగ్గము నాక్రమించు కొనిరి. పొసినగద్ద మట్టుడిజరిపి ఆస్త్రియకు లోడిపోయి.

రిగాకు పశ్చిమమున జర్మనీయులు ముట్టుడిజరిపి యుదు భాగపు కందకము నొకదానిని బట్టుకొనిరి. రస్యవాకు ప్రతి ముట్టుడి యొనర్చి జర్మనీయులు నాకందకముననుండి వెదలింపిరి.

మూర్ఖ ఆఫ్రికా

మూర్ఖ ఆఫ్రికాయుద్ధము.

చరికొన్ని స్థానముల దీసికొనుట.

లండను మేయు 26.—తమవైనిముల పంకానినదివై నుండు దుర్బలతగనునన్న, వెంటెరిక ఆగ్నేయ భాగమున కి మైశ్ల దూరమునన్న తెంబెన్నులను ఆక్రమించుకొనిరిని జనరలు న్నట్టుగాను రిపోర్టుజేసిరి. కందోని ఇరానినియెద్ద కక్రూసేనలయరల విజృంభించిని. చవాంకునొద్ద జర్మనీయులు బెల్జియనుల ధాటి కాగబాలక పారిపోవుచుండిరి. కిగాని నియాంజను జర్మనీయులు కాపాడుకొనయండిరి.

అమెరికా

తటస్థరాజ్యముల తపాలు.

అమెరికా సుయుక్తరాష్ట్రములవారి అసంతృప్తి.

వాషింగ్టను మే 27.— తటస్థరాజ్యముల తపాలుగూడ ఆంగ్లములును, తకానువారును గనుపరచుచుండిన మర్యాదకు అమెరికావారు తమయశంతుపై గవరయచు ఒకలేఖకు వాగి గిరి. ఆలేఖ ఇటు ప్రకటించబడినది. తపాలును తీసికొనుమిత్త ము తటస్థనాకలను శత్రులతో కిక్కుట ఆ న్యాయము. ఇట్లు చేయుచుండుటవలన మభ్యుగను తక్కియులు కొన్ని నష్ట మగుచున్నది. తపాలు అలస్యమగుటచే చాల యుద్ధుని కలుగు చున్నది. కాన ఆంగ్లములును పరానువారును ఈవిషయమున తమ తపాలనా విధానమున నట్టిమాన్యుచేయవలయును. తటస్థు లగు అమెరికావారి హక్కుల కేభంగమున లేకుండ చేయ వలయును. అట్లనరించిన గాని అమెరికావారు సంతృప్తులు కావాలను అని వై లేఖయందు వివరింపబడినది.

మొత్తమునై నీలేఖ న్నీహభావమును బావుచున్నది. ధర్మమాత్రముల విషయమున భేదములేదుగాని అచరణమున మాత్రము భేదమున్నది. సెక్యూంటిలను మిత్రియందలివారు తట్టుకొనగూడదని ఇదివరలో అమెరికావారు వాదించుచుండిరి. ఇపుడట్టి హక్కును వారు మిత్రిగలకొనగట్లు ఈలేఖవలన లేటబడుచున్నది.

సంధి విషయము.

విల్సనుగారు చెప్పసంగతులు

వాషింగ్టను మే 28.— సంధిచేయుటకై అమెరికాలో నొకసంఘము యత్నించుచున్నది. ఈసంఘమువారి యెదుటనేడు వెగ్నిడెంటు విల్సనుగారు ముచ్చటించి యు ద్ధకారణములనివ్వుడు తృప్తిపరచన ప్రయోజనములేదని వారు నెలవిచ్చిరి. తమకును లోకకల్యాణమునకును అవసరమును మభ్యుదయములను లోమునందలి గొప్పరాష్ట్రములు ముందు గనిర్ణయించవలయును. ఆధ్యుతులేవియక ప్రజలు వారికి కావలసి ప్రభుత్వ విధానమును వారు నిర్ణయించు కొనున్వాయకంత్రియ ముండవలయును. గొప్పరాజ్యముల కలిసే చిన్న రాజ్యములను తమతమ సాధక బాధకముల నాలోచించు కొని ప్రభుత్వమును నిర్ణయించుకొను అధికారమును కలిగి యుండవలెను. ఇది రెండవధర్మము. స్వలాభమును పురస్కరించుకొని లోకకాంతికి భంగముకలిగించువారునుండి లోకముచింత క్రిపాదుట కధికార ముండవలయును. లోకరక్షణమునకై నీ ధర్మమాత్రముల ననుసరించి పనిచేయువారిలోకలిసి అమెరికా వారు పనిచేయుచును. లోకరక్షణమునకు భంగము కలిగించు వారిని ప్రతిఘటించి ధర్మరక్షణముచేయువారిలోను కలిసి పని చేయుచును. తమవార విల్సనుగారిట్లుచెప్పిరి:—యుద్ధముల న అమెరికావారి హక్కులకు భంగముకలిగి వారియాస్తికి నష్టము సంభవించినది. యుద్ధము దీర్ఘము గు చున్నకొలది, అదివంతర్వర్తలో యిగియుని యనుమ కొనుచు న్నాము యుద్ధమైపోయి లోకమునందు కాక్రమమై కాంతి స్థిరపడు గాకయని యుద్ధము చేయుచున్న బాతులవారెట్లు కో నుచున్నారో. అట్లే కాక్రమమైకాంతి ప్రసాదింపబడును గాక యని మనమును కోరుచున్నాము. సంధిప్రయత్నములు జనరల కలసినభాగ్యమునుకల్పించుకొమెరికాధర్మ మాత్రములనుపా వింది దొరతనమువారు రానువారములు జనరలపక్షినదని ప్ర జలుకొనుచురనుటకు సరిగియు లేదు యుద్ధము చేయుచున్న తాత్కాలిక లాభాలాభములను పొందించి వ్యవహారమును పరి మ్మరించుట మొదటిసూత్రము. మన దీక్షిలో వదలవలయునని మన మేమియుకొము

ఇప్పుడు యుద్ధముచేయుచున్నవారి తగావాలలో మనకు ప్రమేయములేదు. యుద్ధపరమములలో మనోముద్రముల మీద నరకము చేయుటకును, ప్రయోజనముచేయుటకును, అన్ని బాతులవారిని యుద్ధములేవ్వడే స్వాతంత్ర్యమునుకో అట్టి స్వాతంత్ర్యము బరిపూర్ణముగ నుండవలయును. ఇందుకు లోకములోని ప్రతిబాతివారును కలసి పనిచేయవలయును. ఇదివరకున్న సంధుల నెల్లంఘించి యుద్ధము చేయుచున్నందు మందుగ తెలియజేయునంద యుద్ధము ప్రకటింపబడుదు. భేద కారణములను లోకులకు తెలిపి వారి యభిప్రాయములను పుచ్చుకొని విధిలేనప్పుడుగాని ఊరక యుద్ధమునకు ది హాదదు. ఇందువలన రాజ్యముల, స్వాతంత్ర్యములకు భంగము గాకుం దును. ఇతరుల దేశము నాకృమియమొనకుట నీలండదు.

అవసరము 27:—బెల్జియమునాని లాడుప్రెము
వటాలములకు పాత శుభావలలిచ్చి క్రొత్తరకముల శుభావ
లను పెంపొందించుచు. ఇప్పుటిసేలకు శుభావల చాలక
ముప్పునని సుహృద్దమంది తెలియజేయు. అలాగే ముప్పై
ము విశేషమును సెట్టియున్నానుక, తికకు తెలియజేయు.

జర్మనీ వారి చారులను బట్టుట.

విశాఖ కందకములపై ఫిరంగులు గాల్చుట.

లండను మే 27 — వెస్ట్మిన్స్టర్ ఆస్పత్రుయందు జర్మనీయుల వేగులపై నాకస్మికముగ బడి వారి బట్టుకొంటిమి. ఉండ్రీగెలుగు శిశుగొట్టు సాధకములగుడ వారియొద్దకుండి గ్రాంట్టిమి రాత్రిపూటయగు న్యూమామెయిడను ఆస్పత్రుయందు గ్రామమునందు కైరికందకములపై ఫిరంగులు గాల్చి స్వీటు హుంటుయొద్దనుండు స్ట్రోమను ధ్వంసము చేసితిమి. ఫ్రీకోరు ఫర్మయభాగమునందు కందకములపై 80 మిమములు జర్మనీయులు ఫిరంగులను గాల్చిరి. సెర్రె ఫరగరమునందు కందకములపై గూడ పెల్లెలను చేసిరి. హుల్కు గ్విస్టిలయొద్ద మేము మంగుగుల ద్వీపము పోలిక పర్వతభాగమునను, హోహు బొల్లరకు ప్రిజేక్షకుడగు జర్మనీయులు రెండు కుండులను బద్రి విడిచి. రె. ఫోలి మాండు గాని లిజేక్షను ను మా పై నీ కలా క్రిమిం చు కొనిరి. నునాను, ఓల్లెల్లు, హుబెర్నె, మామెట్, బోయిగెరి యూజ్, సెయింటుగోయి ఈవెను ప్రజేక్షకుల యొద్ద విరోధి కత్తులు విచ్చల్చిచిను. రె. వెస్ట్మిన్స్టర్ పరివరమునందు క్రైకుకందకములపై ఫిరంగులు గాల్చి మేరిగోరు యొద్ద పనివాండ్రు గుంపులను చెదర గొట్టితిమి. ఇరవర కంఠెజర్మనీయు లెత్తుకు చురకు నుకకు దనకును జూపించుచుండిరి. ముగియుండు నాచుగిని ముందు వెనుక నానాచింక నానాచు ముందునుండి.

యొక్క పరివరములు.

జర్మనీయుల యాధికత్వము.

లండను మే 28 — జర్మనీయులు ఆ యుద్ధసామగ్రియందు ఆధిక్యము కలిగి. నాకుటబట్టియే వారికికాదు నిలవ వొక్కుకొని రాగిగిరి ఇన్ని లక్షలనుండి, ఇన్ని కోట్లనుండి అవి అక్కిల్యులయ్యెను ప్రయోజనముగను. ఎన్ని ఫిరంగియులకలలుండిన ఆంతలాధుని మిల్లతుండలివారు గ్రహింపవలయును పేను జర్మనులందు నీసేటల హుంబర్టుగారు వ్రాసిరి.

జర్మనీయుల ముద్దులము చల్లారుట.

మేరను, మే 28 — వెస్ట్మిన్స్టర్ జర్మనులను యుద్ధము తగ్గినది. పరాను సేయు పోగొట్టుకొనిన స్థానముల మరల క్రమక్రమమున బాక్సిమిండుకొనుచున్నది. ఒకప్రకటనమున నిట్లువరంగుడెను. — ఎవరొకవ్రామాట్టోములయొద్ద ఫిరంగిదళ సమకలమున ముంకును ధూరముగ జరుగుచున్న యుద్ధము. మాట్టోములపై జర్మనీ సేలూర్ ముట్టడి ఫిరంగులనుండి వెనుక జార్జులవరకు పగ్గుపరుడగుడు. పరాను సేయు ప్రతిముట్టడియొక్క పాద్రహుండుత్తుడు జియూమాంటు ఫాగ్యులకునుకొను కొంతభిక్షము నాక్సిమిండు కొనిచి. బాంటుగో విశాఖ సేల సెమర్పును ఎన్నిటిరాత్రియందు వైఫాక్కున కుత్తకపుత్తుల మా నేలు ముంకునకు పోయింది. ఆశీకచుండిరి రైవీల చేసితిమి.

హోమాంటు మర్మముపై గవియుట.

మేరను, మే 27 — మ్యూనుచి ఏడవభాగమున ఎవరొకరు 804 మెట్టపై కేకలు ఫిరంగులయొద్దము తీవ్రముగ జరిగినది. ఇటు మా కెండకపంపులపై ఫిరంగులు బాగుచేయబడినది. నది కుడిభాగమున డోమాంటుమర్మ పరివరముల నుండు మాకందకములకు జర్మనీయులు బలముగ మధ్యాహ్నమున ముట్టడించిరి. ఏకేషవర్షముల గలిగించి మే మాదర్మములైనవిల పారవోలితిమి. ముగ్గురుపురుషులను జర్మనీ సైనికులు స్థానముల మాక్కుకొనుచుండి మేము వారిని చెదరగొట్టితిమి. ఆవి కటింపబడెను.

యమ్మా

రమ్మవారి ప్రకటన.

పీటరు నాగిని మే 27: — రమ్మనా లెట్టు ప్రకటించుచున్నాను. — కడపటిరంగమున క్రైస్తవులు చుండునకు చేసికొని ముందుకొనికొని వచ్చుటకు యత్నించగా వారిని ముందు రావండ చేసితిమి.

ఇటలీ

పేరి వైవిమాన దాడి

రోము మే 27 — మూర్పు తీరమున (ఇటలీ) నుండు పేరి అను కేవులనువము కేవు విమానములు దాడిచెప్పినది. ఆకారమున 18 రు చుపోయి. 20 నుది గావడెడిది. పీరిలో వెక్కుండు ప్రీయుల పిల్లలు అయియున్నారు.

టిరంగు మోరయుద్ధము.

లండను మే 28: — టిరంగులందలి సంగ్రామము కడు భీకరముగ నున్నది. ఆస్ట్రీయావారు కేముయండి ఆగ్నిగోళములు కొండ నాక్కులుల వాయుగని బోవుచున్నది. రాతిబండలు పగిలి, ఇనుకరల పరిణమియచున్నవి. పర్యవేక్షలు చెక్కులై ఆయనకులు జోయలయందు పడుచుండెను. ఇట్టి భీకర సంగ్రామమున ఇటలీయులు ఆస్ట్రీయావారిని చిత్రముగ నోగ్గుచుండిరి. కాని ఆస్ట్రీయను పరాధిదళములు తరగని తంపరలై వానైకి విరుగుచున్నవి. ఇట్లు వండుదిన నైక్యముల నిటాలియనులు ఖండించుచుండిరి. పర్యవేక్ష ములన్నియు చుడవిన ఆస్ట్రీయావారిలో నండియున్నవి. ఇటలీ వారియందు విదత్తాహులు కానరాదు. విజయ సైనికులు విజయవిభావ జలోత్సాహములపై యుద్ధరంగమునకు బోవుటయే గానవచ్చుచున్నదిగాని తద్వ్యతిరేకము గోచరింపకు అని ఇరొనోగో (మిలారు) అను పత్రిక కొక విలేఖనము వ్రాసెను.

ఆస్ట్రీయావారి ముట్టడి

అలహాబాదు మే 27: — ఆస్ట్రీయావారు ఫిరంగిలలను ఇటలీవారికంటె పధితులై యుండిరి. ఈ విషయమును మిక్కిలుండలివారు కేపురున పరిశీలించ నగుని ప్రెస్బుర్గ్ పత్రిక ముఖవ్యాసమున వ్రాసెను.

ఇటలీవారు ముందునకు వెళ్లుచుండుట

అలహాబాదు మే 27 — ట్రెంజిన్ పర్వతభాగమున ఇటలీవారిసేలు ట్రెంజిన్గరమున కావలగూడ ముందునకు బోవుచున్నవి. ఆస్ట్రీయనుల దాడిచుండు సామ్రాజ్యములేదని ప్రెయంశేలు చుజుపురయమున్న దని సెంటిన్ మ్యూనుపత్రికాకాంక్ష విలేఖనము వ్రాసెను.

ఇటలీ ప్రకటనము.

రోము మే 27: — ఏకీకృత సైన్యములకు నకును కేపువులు తమ ముట్టడి ముద్దులములు మారుటలేదు. పీట మరల ముట్టడించి యోటమిడింది. కొని జాగ్గు బూతకనుమలపై విరోధి పరాధియాలకు గవిని యుమ్మాలించబడినది. పోనిన ఏప్రికొనకును కేపుఫిరంగి తీవ్రతచే ఇటలీయులు తమస్థానము నొకదాని వదిలివెట్టిరి. స్థానమును పీటకుటపూర్వము కేపువుల నొకసారి యోడించి తరిమివేసిరి. ఏప్రికొనై జాల్మపుర తూర్పుభాగమున కేపువులు ముమ్మ నెడించిరి. 28 వ తేది ఆంతయు యుద్ధముజరిగెను. జయోజనములు చలించుచుండెను. అంతకు పూర్వపురాత్రియందు మాంటికి విరానుపై కేపుసైన్యములు వలుసానులు గడిచినవి. అన్ని పర్యాయములయందును విశేషవర్షములతో వెనుకకు పోలి చేరుబడినవి.

ఇటలీరంగము

రోము మే 28: — ఇటలీ వారిట్లు క్రొకటింపుచు న్నాకా, ఫిలికతులయందు చూపులేదు. వివిధవోట్ల క్రైస్తవులు కొద్దిగ, ముడించినవృకు వెనుకకు గొట్టుబడిరి. నుగజాలోను జూని సిగరనుకొండయదకున్న స్థానముల నుండి మేము గురు వారముకాదు మెల్లగ వెనుకకు మరలితిమి. కావమెంటులో యూజ్ కుకొవారమునాడు కేపువులు తూర్పుక యెడింపగ మన అప్పుయను సైనికులు వారిని ముందుకు రానియ్యకుండ చేసి కేపువులను తిరిగి యెడించి బోలెడునుండి ఖముదలను పట్టుకొనిరి. మాంటికిలో ప్రాంతమునకునూడ కేపువులు, తాత్కాలికముగ మన కందకములకు పోచ్చిరి. కాని వెంటనే తరిమివేయబడిరి.

ఈవెల్లు

సి నె లుయందు యుద్ధము

లండను మే 28: — ఈవెల్లును నిట్లుకొకటింపబడెను: — సెడ్డుకేవుపై కైరివిమానములు దాడిచెప్పినవి. తత్ప్రతికారముగ మన విమానములు కిరాద్వరము ఎకోమాకు బిరీ బయ్యాద్ బిరీ సోమున బిరీకొమార్ లపై 40 బాంటులనువేసి విశేషవర్షమును కలిగినవి. రాత్నలెముయొద్దకును నీటిటాంకులనున్న గునవి ధ్వంసయయినవి. ఇందారవ కేపువుల యుద్ధములు తలక్రిందైనవి. జెఫ్ జెఫ్ యొద్దకును యంత్రోసాకుగి (ధూమిరి తిగివినట్టివి) నున కేలులు ధ్వంసమొందిరి గాన రాద్వరము నీటిటాంకులపై కేపువులు కొండంత యాక వెల్లుకొనియొండిరి. చురలి వచ్చుచుండ ఒకవిమానముకాలాట వయరుతోవై

కు కన్నముపడినది. వెంటనే యావిమానము క్రిందకుడిగి కన్నమును పూర్వముగ చురల వెగిపోయెను.

ఈనెల 18 వ తేది ఎకో ఆస్ట్రీయయొద్ద మనవిమానములు ముట్టడి చెలిపినది అప్పుడేవిమానము వెనుకవై నైక్య పంక్తి జర్మనీయునికొ తెలియవచ్చుచున్నది. ఎకో ఆస్ట్రీయై ఫిరంగులు బాగుచేయుటకు సంబంధించిన వివరములు తెలియవచ్చినవి. ఈసోగాలమున నా కానిమా మొకదానిసహాయమున మూడు యుద్ధభాగముల గురితప్పక ఫిరంగులుగాల్చి కేపువుల కధిక నైక్యమును కలిగించినది. మొనిటరు యుద్ధనాకము 84 ఆగ్నిగోళముల వేసింది. ఏటిలో రెండు విమానాలకు తలకాకొనినవి. తక్కిన వారిలో చాలభాగముల విడిచివేయడం జేరాల మధ్యకు పేలి విశాఖ సైన్యముల చెదరగొట్టింది. రెండు గంటలవరకు ఫిరంగులు కాల్చబడినవి. పురమునందలి యుద్ధముక టి ధ్వంసమొందింపబడినది. కేపుసైన్యములు విరహ్యములపై యొండుటచే ప్రిక్కుతర విమానండు నారకుండెను.

మెసపోటేమియా

మెసపోటేమియా రంగము

మాక్కులేదు.

లండను మే 27: — సమెంటు పరివరమున కేపుసైనికు లింకకు తమస్థానముల రక్షించుకొనుచుండిరి. ఎడమగట్టున నుండు తుగమ్ము లా రాకపోకమార్గములపై తూర్పుగట్టున నుండి ఆంగ్లేయ సైన్యములు ఫిరంగిలందఱకు గురియించుచున్నవని జవరలు ఎకో సెన్సిలేటగారు క్రొకటింపిరి.

రూబ్యాను సుల్తానుకు కిషీంతుట.

లండను మే 28: — రూబ్యాను సుల్తాను వైఖరి భయంకరముగను ఆసంత్సాహకముగను ఉండెను. కొన్ని స్థాన సరిహద్దున వశిష్టోక సైన్యమును తేర్చెను. ఈకారణముచే కల్లులు కల్లిగానాక సైన్యముతో సుల్తానుగారి రాజధానిని 28 వ తేది ఆక్రమించిరి. రాజధాని నాక్రమించుటకు పూర్వము ఇతరెలవారికిని యుద్ధము జరిగెను. ఆ యుద్ధమున కల్లులు విజయమునకు. కేపుపక్షమునాడు చాల పట్టునలతో పోరాడి నుమాకు వెల్లుకుంపిరి కోగ్గయిరి. ఆంగ్లేయలలో 5 వ చుపోయిరి. 28 రకు గావయులు తగిలినది.

సుల్తానుకు పారిపోయి.

ఈ సోరాటమున సైమాకోవోగ్గి యొకడు కేపువుల గుట్టులవారసెను. కొన్ని వాయులు ఒక మరఫిరంగి సహాయమున నీ సుమాకోగి కేపువులకు కేపువుల ఆక్రమదళము నోడించెను. ఆంధరమున నుమాకు 2 వేల పరాధిదళముల చెదరగొట్టి పారవోలెను. ఈతను గాయపడెనుగాని మరక్షితముగ తం సెలవుకు చేరుకొనెను.

జర్మనీ

జర్మనీ యువరాజు

లండను మే 28: — జర్మనులయరాజును సేనావాహకుడనుటకు ఏలులేను. ఆత దామువోగ్గపురకర్మముల రాజింపక సైనికుల వేంజేలుగ బలియిచ్చుచున్నాడె బుధవారమునాడు జర్మనీ యలకు కలిగిన నష్టముల వందపట్టువల కల్లులు రూపెట్టుగా రవిరి.

జర్మను సేనా మయము.

లాహోరు మే 27: — సిరూకబాట్టు ఫర్షెను స్వభావమున మృతికొండ జర్మనీ సైనికులతోడ నండియుండిన 19 రైలుబండ్లు 8046 మెట్టకుండి నచ్చినవి.

జర్మనీయుల కావరపదార్థముల సరఫరా.

రాష్ట్రముల ఆస్యోగ్య కలహములు.

అమ్మపెల్లము మే 28: — అహరకబాద్ మల స్థితి గతులయందు ఆకస్మికముగ సెట్టియభిగృహ్తము కలుగవేరదు. ఇట్టియభిగృహ్త కలుగవలది ఆకపెల్లుగారి యుండగూడదు. రాష్ట్రములయొక్క ఆస్యోగ్యసంబంధములనుండి చాల కష్టములు గలవిచ్చునది. పురైష్టిగ్గ మున్ను గు ప్రజేక్షకులనుండి చెదరంచుచు వెళ్లుతేఖలు పంపబడినవి. రాష్ట్రములు సహకారభావము కలిగియుండిగాని కేషీకుల దెడ్డి మును లేదని ఆహరపదార్థ సరఫరా సంఘాధ్యక్షుడు డెయో వాను బలోకి జర్మను రాజ్యాంగక పథమును విడిచివేసెను.

జర్మను నాకాదభాగిసత్వము

లండను మే 27: — వెను ఆడ్మిరలు వాడు పోనాలు గారిసానే వెను ఆడ్మిరలు పీయగును నా కానభాగిసత్వమునకు నియమింపబడిరి.

టర్కీ

టర్కీయులవర్తనము.

పీటర్ గ్రాకు మే 27. — రష్యన్ వారిట్లు ప్రకటించుచున్నాడు — మోస్కోనగరమున టర్కీవారు ఖడ్గములను మర్దకు చేసికొని మౌనమునైవున ముంగుట వ్రోసికొని కచ్చుట కారంభించిరి. సిరియన్ వైపున ముఁగ్గక పైకిలు చుట్టడించి యుద్ధములు నన్నిలలో పొడిచియుట టర్కీవారికిచాలావస్తువు కలిగించి చెల్లాచెరుకు కలమి కలిసి.

బొల్గారు

సెల్వానిక రంగమున చిల్లర పోరాటము

అనావాహ మే 27. — బొల్గారువాడి పెదలియం దిరి. ఆశ్చర్యమునకు ఇటలీ వైద్యునిక ఇంచునకు ప్రత్యుత్తరమై యుండవచ్చును.

సెల్వానిక రంగమున అనుదినము కిచ్చి చిన్న యుద్ధములు మాత్రము మోపుచున్నది గ్రీకునుండివచ్చిన తిరివార్తల మూలమున తెలుస్తున్నది. ఈ రంగమున జర్మనీయు లెవరును కానరాదు అని ఎక్స్ ప్రెస్ బెకంపెనీవారి ఏకైక విశ్లేషకుడు చెప్పుచున్నాడు.

హాలండు

హాలండు స్త్రీయరును ముంచుట.

హేగ్, మే 28. — హాలండువారి “వెల్కె-ప్రొక్లెమ్” అనుస్త్రీయరును ముంచివేయుట బాగులేదని జర్మనీవారికి హాలండు దొరతనమువారు తెలియజేసిరి.

హాలండు సేనలు.

అక్షుప్రెస్ మే 27. — డచ్చివారిసేనల ఏమరక సర్వకన్యాపాదము మున్నది. ఈ సేనలను పతలగొట్ట నిచ్చునది లేదని యుద్ధమంత్రి ప్రకటించెను.

చీనా

చీనా దేశ వ్యవహారము

లండను మే 27. — చీనావారు తన పోరి పరులైన తైవాన్ ద్వారా సెక్యూరీ అధ్యక్షుని చేసికొనుటకంటె పూర్వము నుండియు తమవై పాటుపడుచుండిన యూని కాముగారి సభ్యులను నుంచుకొనుట మేలని బుయ్యన్నపత్రిక అభిప్రాయ పడుచున్నది.

ఇటీవలివి

లాయడు బార్డిగారు

హాలీల పోరాటము.

లండను మే 28. — సెల్వుల మాటుయై త్రివంద పరిచేయ తలసివని హాలీలను లాయడు బార్డిగారు కోరిరి. ఇందుకు ప్రతి వారును వారిని యంగీకరించి పనిచేయుచున్నాడు. కార్మిక వాడుకలు చాలవద్దకు జేయుచున్నాడు. పనిపాటలను కట్టి వెట్టవద్దని వారు కోరుచున్నాడు. “విల్లును తెడు” సెల్వుల మాటును తల వెట్టినవద్దని ఒక యుద్ధమును బతుకుకొని పని యొప్పును పనిచేసి తరువాత నుభయుగ కాలమును వెళ్ల బుచ్చుచున్నది నలుకరి యభిప్రాయము.

రంగును పైచికులు.

కల్ కజరంగములందరికీ కృత్రిమము మాత్రమే కాక సంఘముగా కొలదికాలముకింద స్వచ్ఛందపేదకులుగా సంపదిన పైచికులనుడ కత్తువులచే పట్టుబడిరి.

తిరువాన్కూరు మహారాజు గారు. — తిరువాన్కూరు మహారాజు గారు కూనూరునుండి ఈడుదముననే మరలిరచ్చిరి. రాజుగారు వచ్చునపుడు మామూలుగనే ఫిరంగులు పేల్చబడి నది. రాజుగారి భిక్షునియగుటన నుంచి ఆకొగ్గమును పొందినారు.

ఎండ వేడి ; 114 డిగ్రీలు.

బొంబాయి, మే 28. — అనాన్యదాబాదులో ఎండ వేడిమి బిచ్చిలి బాధకరముగానున్నది గత శుక్ర కలివారములకు 114 డిగ్రీలకు ఎగిసింది. హైదరాబాదు గవర్నరు మేంటు స్టేషన్ కెల్లాగాను, రెయిల్వే ఆఫీస్లోనొక్కరి డాక్టరు వైరానముగాను ఆ యుండవేడిమికి తాళజాలక మృతి పొందెను.

యుద్ధానంతర వర్తకము.

లండను వర్తక సంఘము

లండను మే 28. — వర్తక రక్షణవిషయమై లండను వర్తక సంఘమువారి ప్రత్యేక కమిటీవారిట్లు సూచించుచున్నాడు. — తాత్కాలికముగ అయిదు సంవత్సరముల వరకు వర్తక రక్షణము లేర్పాటు చేసికొనవలెను. తరువాత తాత్కాలిక పద్ధతుల ననుసరించి దీనిని యోచించుకొనవచ్చును. సామాన్యమున, అధినితేజములకు వరపురము మోచించుకొని వర్తకపు లేర్పాటులను చేసికొనవలయును. సామాన్యముతో కలిసి పనిచేయుటకు వీలులేనప్పుడు, అధినితేజముల తమతమ సాధక భాదకములవారించుకొని వర్తకపు లేర్పాటులను చేసికొనవలయును.

కీ. శే. సుబ్రహ్మణ్య అయ్యగారు.

బొంబాయి నగరమునకు దక్షిణభాగమునందలి భౌతి యులు కీర్తికేసులగు సుబ్రహ్మణ్య అయ్యగారు మరణము నకు బాధించుచు నొకసభజేసి వారి మరణమునకున జేతనమును విశేష నష్టము కలిగినదనియు అతడు దేశమున కెంతేయి నుపకారము జేసియున్నాడనియు అతనిభావకార్థ మొకచిన్న యు వెల్కెల్పు బత్తెననరచుననియు తీర్మానించి చందాల కొరక సంఘము నేర్పబడిరి.

జర్మను సైనికోద్యోగులపాట్లు.

లండను మే 28. — జర్మను యువరాజుకు కావలసిన సేనాపంపతేక జర్మను సైనికోద్యోగులు పాట్లుపడుచున్నాడు. వీరు పడుచున్న పాట్లు పరాసువారు ప్రకటించిన ఈక్రిందిసంగతుల ననుసర్యక్తము. డామంటుచుట్టడించిన బవేరియా సేనలు ఆంగ్లరంగమునండి వచ్చునవి. సోమనది మీదనున్న జర్మనుల నిలుకవైపునుండి కొంతసేను బవేరియా సైన్యములను బతులుగ ఆంగ్లరంగమునకు పంపించిరి. చడిచక్కడులేకుండ బవేరియా సేనలను వెన్నునై పునకు తీసికొనిపోవుటకు వీలుకలుగుటకే మిగుట్టుకు జర్మను చుట్టడించిరి. బవేరియా సైన్యమును ఆంగ్ల రంగమునండి కదిల్చి తీసికొని పోవుటవలన వారికేమియు ప్రయోజనము కలుగలేదు. బవేరియా సైన్యముచుట్టడించినప్పు

దు డిసకోరికలై కోయబడుచు కచ్చిరి. భూమియంతయు శత్రువుయై పోయినది. తరువాత వారు తమ ప్రయత్నమును మానుకొనిరి. కాని దీనిబట్టి లెక్కకు యుద్ధముపోయిన దనుటకు వీలులేదు. శత్రువులింకను కొట్టుకొని ధీరంగుండ్లను పరాసువారి సావములమీదఃపిరించెదరు. తర్వాత సేనల దాని నంతయు మోపుకొనవలయును. కాని వారు చెట్లచెదరకుండ నిలువబడెదరు.

మధ్య పరగణాల ఫిఫు కమిషనుకు: — 1916వ సంవత్సరము జూన్ 3-వ తేది చక్రవర్తిగారి పుట్టక దిన మగుటవలన మధ్య పరగణాల ఫిఫు కమిషనువారు ఆ దినమున సెలవు తలసివదిన ప్రకటించిరి.

ఆదివచ్చికాన లేక జన్మ

తుల 1 కి రూ. 3-4-0

కస్తూరి	తులం 1 కి రూ. 30-0-0
గోశోజనము	తులం 1-కి రూ. 7-0-0
రసభస్మము	తులం 1-కి రూ. 0-10-0
మంతుల పువ్వు	2-0-

కలరామాత్రలు

కలరా ప్లేగువలననే ఒకవిధమైన అంటుబాధ్యము. ఇది గాలియందు నీటియందు పరమాణువువైన విషపురుగులు చేరుటవలన గలుగును ఈ పురుగులు, శరీరముతో జేరి రక్తమును జెరుపును. ఈకలరా మాత్రలు లోపల ఇమికి వెంటనే విషపురుగుల జంప్రపారంభించి, వాంతిభేదుల తగ్గించి, మూత్రము వెడలించి నాడికి పుష్టికలుగ జేయును. వెల 0-6-0

తామర తైలము

డబ్బీ వెల 1-కి 0-4-0, 12-కి రూ. 2-10-0

అమృతాంజనం డిపో, మదరాసు.

తామర తైలము

తామర, తీట, గజ్జి మొదలగు వానికి వేరెత్తినది.

తామర ఒకవిధమైన పురుగువలన చర్మముబూదగాని, వెండ్రుకలలోగాని, నోళ్లలోగాని, పుట్టవచ్చును. పురుగులలోని భేదమునుబట్టి తామరలోను రెండుమూడు భేదములుగలవు.

రాజారాణి గుర్తుగల తామర తైలము పూతినాశకములగు చాల మంచి మందులతో తయారుచేయబడి ప్రఖ్యాతి గాంచినది. అనేక యేండ్ల నుండియున్న తామర, నాలుగైదుసారులు రాచినతోడనే పోయినదని వేలమంది మాకు వ్రాసియున్నారు.

కావున తామర, తీట, ఏనుగ గజ్జి మొదలగునవి గలవారందరు ఈతైలమును బిసారావాడి చూడనోరెదము.

దీనిని రాచిన మంటముండదు. చర్మమునలు పెక్కదు. పుంకుపడదు.

వెల డబ్బా 1-కి 0-4-0 అణాలు మాత్రమే.

అమృతాంజనం డిపో 7 తంబు శెట్టి వీధి బాజ్జిటవును, మదరాసు.

అమృతాంజనము డిపో 109 ఫోరి రోడ్డు, బొంబాయి.

దంతచూరము

పండ్లపోటుకు తీపులకు మంచిపాడుము.

ఈ దంతచూరముతో పండ్లపోటువలన చిగుళ్లనుండి రక్తము ప్రసరించుకొనును. నోట దుర్గంధము లేక యుండును. పండ్ల ముత్యముల వలె తెల్లగా నుండును. అనేకులపల్ల ప్రతిరోజు వాడబడుచున్నది.

సర్వసామాన్యముగ అందరును వాడుటకు తగియున్నది.

పండ్లకు బలము నిచ్చును. చిగుళ్లు గట్టిపడును.

ప్రతివారము వేలకువేలు డబ్బీలు విక్రయము.

డబ్బీ 1-కి 0-2-0.

డబ్బీ రూ. 1-2-0.

అమృతాంజనం డిపో, 7 తంబు శెట్టి వీధి, బాజ్జిటవును, మదరాసు.

THE GREAT WAR.

Treatment of Neutral Mails: U. S. Protest to Allies.

GERMANY'S FOOD PROBLEM: INTERNAL TROUBLES.

President Wilson's Long Expected Speech on Peace.

PITILESS VERDUN BATTLE: GERMAN COMMANDER'S HOMICIDAL MANIA.

[Reuter's Agency.]

Great Britain.

Martial Law to be Continued in Ireland.

LONDON, May 28.

The following proclamation has been issued in Dublin:—Whereas disaffection and unrest still prevail in parts of Ireland martial law will be continued throughout Ireland until further notice.

Irish Enquiry Commission.

A General's Complaint.

LONDON, May 28.

General Friend, giving evidence before the Irish Commission, complained that he should have had greater powers against the "Sinn Féiners." He emphasised that Lord Wimborne had no control over the military, while Sir Mathew Nathan sometimes demurred on grounds of public policy, to steps which the witness suggested. General Friend still thought that the main source of danger was the South of Ireland. He did not recollect Mr. Birrell requesting an increase of troops, although Mr. Birrell wrote suggesting the military demonstrating in Dublin.

Whitsuntide Holidays.

Mr. Lloyd George's Conference with Workmen.

LONDON, May 28.

Mr. Lloyd George had a conference in London to-day with representatives of engineering and shipbuilding employees on the Clyde and Tyne with reference to the Whitsuntide holidays. He said that he was most anxious to press the output of munitions of war and equipment for the Army and Navy. Fighting was becoming hotter and hotter on the British front, and the demand for ammunition greater and greater. Holidays therefore were unthinkable. He believed that the facts need only be stated to the workmen for them to respond to the appeal on behalf of their comrades in the trenches.

Eventually it was decided to call a conference of workmen on Monday, after which it is hoped that Mr. Asquith will be able to make a statement in the House of Commons.

LONDON, May 28.

There has been an instant and remarkable response to Mr. Lloyd George's Whitsuntide appeal. The Labour leaders are heartily supporting it, and urge that there should be no stoppage. There is a movement on foot for the general ignoring of Whitsuntide. The universal feeling is "work now, play afterwards."

A New Liberal Paper.

To Represent Mr. Lloyd George's War Views.

LONDON, May 28.

The "Pall Mall Gazette" says that 85,000 people have subscribed and more have promised to do so to start a new liberal morning paper associated with the supposed war views of Mr. Lloyd George. The plant has been secured and the only difficulty is the paper supply which is delaying the start.

Post-Ward Trade.

London Chamber Of Commerce.

LONDON, May 28.

The London Chamber of Commerce Special Committee on trade during and after the war suggests the speedy adoption of a tentative tariff for five years on an "ad valorem" basis, subject to subsequent supplement of the question by a scientific tariff. The Committee dwells on reciprocal preferential trading between all parts of the Empire, and emphasises that the Dominions should be free to determine their own fiscal relations unless the whole Empire agrees to act together.

SIR E. GREY'S SPEECH.

Effect in Germany.

LAHORE, May 28.

LONDON, May 27th.—An Amsterdam correspondent of the "Exchange Company" says prices fell heavily on the Berlin Bourse in consequence of Sir Edward Grey's speech.

Civilians at Ruhleben.

Appeal for Their Release.

ALLAHABAD, May 28.

Lord Newton, speaking in the House of Lords, said:—It was most desirable in the interests of humanity to make every effort to release the 4,000 civilians interned at the Ruhleben camp. He understood that many of those unfortunate prisoners were losing their reason. (Pioneer special cable.)

More Vessels Sunk.

LONDON, May 28.

The British steamer "El-Argentino" and the Italian sailing-ship "Australia" have been sunk.

The British steamer "Denewood" has been sunk. The crew has landed.

The crew of the sunken steamer "El-Argentino" has been saved.

France.

BATTLE OF VERDUN.

Meaning of the French Report.

Germany's Great Sacrifices.

ALLAHABAD, May 28.

LONDON, May 27th.—One sentence in the latest French semi-official communique on the subject of the battle of Verdun has provoked a great deal of speculation. This is to the effect that it is possible that the present decisive period was opened not by the enemy's initiative, but by "the will of our higher command." The statement is guarded, but the natural inference is that a general battle at Verdun was deliberately sought by General Joffre. In other words, if the statement means anything at all, it means a good deal. If General Joffre, at a moment when the Austrians had engaged large forces in the Trentino, deliberately sought a decisive conflict at Verdun, one need not expect that any front will remain quiescent any longer than may be necessary to induce the Germans to entrain troops for Verdun.

The "Daily News" Paris correspondent, apparently unmoved by the hint in the French Note, avers that General Joffre adheres unswervingly to the policy of killing the maximum of Germans at the minimum of cost. He quotes an officer wounded at Douaumont to the effect that he saw three regiments melt away in half an hour under a pitiless hail from the 75's. Another officer from the Morhonne region says that the German commander must have been smitten with homicidal mania to permit such carnage.

The "Times" Paris correspondent considers that the most important German success on Wednesday was in the neighbourhood of Morhonne and Hill 304. The success was not as complete as the enemy doubtless intended, but it enabled him at last to begin a movement against the second line of Verdun's defences. The occupation of Cumieres is strategically unimportant, but 60,000 men on a two miles front endeavoured to force a way to Chattencourt. The French line reeled, but recovered subsequently and drove the Germans out of the region north of Chattencourt station into Cumieres. Artillery preparation for a further German effort has already begun, both sides pouring their military wealth into the battle. The enemy's gains have been purchased at a terrible cost. The Germans show no sign of bothering about that aspect of the fighting. They brought up five new divisions in two days. The whole question of the Verdun battle is how long can they continue the terrible sacrifice of life.

According to the "Daily Mail's" Paris correspondent the German Crown Prince drew three corps from the British front for the recapture of Douaumont. ("Pioneer" special cable.)

Executioner, not a General.

LONDON, May 27th.—Colonel Rousset, referring to the German losses on Wednesday, says that the Crown Prince is an executioner, not a General. ("C. and M. Gazette.")

The Crown Prince's Straits.

A Desperate Move.

LONDON, May 28.

Evidence of the straits to which the German staff has been reduced to keep pace with the Crown Prince's incessant demands for men is furnished by the fact revealed in the French semi-official statement, that the Bavarian divisions which attacked Douaumont belonged to the army corps withdrawn from the British front and apparently replaced by five divisions taken from the German reserves on the Somme. The object of the German attacks on the Vimy Ridge was to mask the departure of the Bavarians. The semi-official statement emphasises that the result of this desperate move was most unfortunate. Wave after wave of the Bavarian attackers was mown down, and finally the enemy abandoned the struggle, leaving heaps of dead. The semi-official statement adds: Nevertheless, the battle of Verdun is far from finished. The enemy will still hurl millions of shells at the French position, and the French soldiers have to face a hard task, but they will hold fast.

Fierce Bombardment in Avocourt.

LONDON, May 28.

PARIS.—The last night's communique said:—Left of the Meuse there was artillery and trench weapon duel in Avocourt Wood and Hill 304 sectors. We captured elements of trenches southwest of Morhonne and took fifty prisoners. Fierce bombardment continued in Haudromont-Douaumont region. On the right of the Meuse we made appreciable progress in communication trenches north west of Thiaumont farm. There was a great reciprocal activity in Champagne. The German wing attacked west of Navaun road and gained footing in the advanced line, but counter-attacks promptly ejected them.

TELEGRAMS.

LONDON, May 28.

PARIS.—The Communique records mainly minor operations. There were lively bombardments east of Morhonne and intermittent artillery activity in Woivre. Attempts to attack north-west of Altkirch were prevented by French fire.

German Position Penetrated.

Several Trenches Taken.

LONDON, May 28.

PARIS.—This afternoon's communique says:—Last night our troops attacked the village of Cumieres and the positions west of it. After a fierce struggle we penetrated the eastern part of the village and carried several German trenches north-west of Cumieres. A violent enemy counter-attack failed to dislodge us from the conquered ground. East of Hill 304 our bomb-throwers progressed during the night. A second German attack yesterday evening against our positions on the outskirts of Fort Douaumont failed completely. There was an intense artillery duel north of Verdun last night.

German Patrol Captured.

Enemy Trenches Bombarded.

LONDON, May 28.

General Haig says in a communique:—A hostile patrol was surprised and captured last night southeast of Laventie and a high explosive charge for cutting wire was captured. We bombarded enemy trenches south-east of Neuve-Chapelle during the night and destroyed enemy stores at Guillemont. The enemy for eighty minutes heavily bombarded trenches west of Fricourt and also shelled trenches near Serre. We sprang five mines at Hullock and Guinchy. The enemy sprang one at the Hohenzollern redoubt and another west of Laolotte, the crater of which was occupied by our troops. Enemy artillery has been active to-day at Suzanne, Ovitiers, Hebuterne, Souchez, Loos, Bois Grenier, St. Eloi and Ypres. We bombarded enemy trenches west of Leas and south-east of Laventie and dispersed working parties east of Maricourt. The Germans have recently been more active than usual, and their expenditure of ammunition has been lavish.

Trainloads of Dead.

LAHORE, May 28.

Nineteen trainloads of the dead have arrived at the Searing Blast Furnace from Hill 304.

Rifles Wanted at Verdun.

LAHORE, May 28.

The "Central News" Amsterdam correspondent says that, according to frontier reports, the Landsturm in Belgium has been armed with old rifles, new models being sent to Verdun where there is great need of them.

French Regaining Ground.

German Fury Abating.

LONDON, May 28.

PARIS.—The German fury at Verdun has somewhat abated. The French have resumed their slow but steady progress in regaining ground. A communique says:—Artillery duel is still very violent at Avocourt and Morhonne. A German attack on Morhonne utterly collapsed under a curtain of fire. A French counter-attack made ground between Haudromont Wood and Thiaumont farm. We progressed in the night northward of the farm by bombing. We made a number of prisoners.

Germans Attack Fort Douaumont.

Repulsed with Serious Loss.

LONDON, May 28.

PARIS.—A communique says:—Left of the Meuse artillery was very active in the region of Avocourt and Hill 304, where our second lines were intermittently bombarded. Germans on the right of the Meuse in the afternoon strongly attacked our trenches on the outskirts of Fort Douaumont. They were completely repulsed with serious losses. Our artillery dispersed German troops who were changing positions in Chauffour wood.

Fighting on British Front.

Mining, Artillery, and Raiding.

LONDON, May 28.

A communique from General Sir Douglas Haig says:—The activity during the last twenty-four hours has been almost entirely confined to mining and artillery operations. The enemy exploded a large mine at Fricourt during the night. No damage was done. Underground operations continue in the Loos salient, where minor explosions took place last night. There have been mutual bombardments at many points. We dispersed a working party opposite Serre with a long range gun. To-day we raided hostile trenches at Manietz. Last night we maintained a spirited bombing fight inside the trenches for twenty-five minutes. The encounter occurred north of the Ypres salient in "No Man's" land with a hostile covering party, which was driven back to the trenches.

General Gallieni Dead.

LONDON, May 28.

PARIS.—The death is announced of the famous defender of Paris, General Gallieni. He had also been Minister for war.

Italy.

The Austrian Offensive.

Enemy's Superiority in Guns.

ALLAHABAD, May 28.

A "Times" leading article says that the Austrians' local superiority in guns over the Italians requires the Allies' prompt attention. ("Pioneer" cable.)

Italian Advance Continues.

ALLAHABAD, May 28.

The "Central News" Rome correspondent says the fact that the Italians continue to advance in western Trentino behind the city of Trento proves that the Austrian offensive is of little real importance. ("Pioneer.")

TELEGRAMS.

German Superiority of Material.

LAHORE, May 28. LONDON, May 27th.—Senator Humbert, writing in a Paris journal, says the Germans' existence is due to the superiority of material. The Allies must cease counting up their millions of men and realise that only gun factories count. ("C. and M. Gazette.")

Daylight Saving Scheme.

ROME.—A Decree prescribes the daylight saving scheme in Italy.

Enemy Air Raid on Bari.

ROME.—Enemy aircraft raided Bari. Eighteen persons were killed and twenty wounded, mostly women and children.

Enemy Attacks Defeated.

Masses of Infantry Exterminated.

ROME.—A communique says:—The enemy, persisting in impetuous attacks between Adige and Valarsa, were again bloodily defeated. Masses of infantry assaulted the Canizagna and Buole pass and were exterminated. Between Posina and Astico, owing to intense enemy artillery fire, the Italians, after repulsing an attack, evacuated an advanced position on the right wing on the Astico the enemy attacked east of Zillizza. Fighting continued with alternating tides all day on the 28th. The enemy during the night of the 24th attacked several times against Monte Civeron and were repulsed with serious losses.

Italians Withdraw in Good Order.

ROME.—The Communique states that the situation is generally unchanged. Minor enemy attacks at various points have been repulsed. The Italians in Sugana Valley on Thursday withdrew in good order from advanced positions on Monte Civeron. The enemy attack east of Calamonte valley on Friday was stopped by Alpine troops who counter-attacked very dashingely inflicting heavy losses and capturing numerous prisoners.

A similar affair occurred in Montenero Zone where the enemy momentarily penetrated our trenches but were promptly ejected.

Turkey.

Turks Made to Retreat.

With Considerable Loss.

PEIROGRAD.—The communique says:—On the western front we stopped the enemy offensive under cover of fog south of the Island of Dalen. On the Nosal front the Turks supported by Kurds took the offensive. In the direction of Sirdisht we compelled the enemy to retreat with considerable loss by a series of bayonet attacks and cavalry charges.

BALKANS.

Minor Operations on Salonika Front.

ALLAHABAD, May 28. The Italian movement in Albania is possibly a purely Italian reply to the Trentino offensive. Greek messages indicate only an increase of daily skirmishes on the Salonika front, where, according to the "Exchange Company's" Athens correspondent, no Germans are visible.

EGYPT.

A TRUCULENT SULTAN PUNISHED.

British Occupy Darfur.

Aviator's Brilliant Feat.

LONDON, May 28. The War Office announces that, in view of the truculent and unsatisfactory attitude of the Sultan of Darfur, who concentrated a force on the Kordofan frontier, a force under Colonel Kelly occupied the capital of Darfur on the 25th instant, after defeating from two to three thousand rebels strongly entrenched. The enemy, who fought desperately, lost a minimum of a thousand. The British losses were five killed and 23 wounded. The Sultan fled.

A striking feature of the fighting was a reconnaissance by a flying officer, who succeeded, by means of bombs and a machine gun in forcing, firstly, a large body of hostile cavalry, and then two thousand infantry to retire in disorder. He himself was wounded, but returned safely.

Holland.

No Demobilisation.

AMSTERDAM.—The Dutch Minister for War has announced that he will not allow any demobilisation.

Africa.

Progress in East Africa.

More Positions Taken.

LONDON, May 28. General Smuts reports that advanced troops occupied, without opposition, Ruiva Lager on the Pangani River and Lembeni Ngulu, eight miles south-east of Lembeni. It is reported that there is a renewal of hostile activity at Kodnoa Irangi. The Germans at Ruanda are retreating before the converging Belgians and are holding Kigali Niansa.

China.

The "Times" Opinion.

LONDON, May 28. The "Times" is of opinion that the best chance of China lies in the retention of Yuan-shi-kai as President.

TELEGRAMS.

United States.

President Wilson on Peace.

And What the U. S. A. Could Do.

LONDON, May 28. WASHINGTON.—President Wilson to-day delivered his eagerly expected speech to a League to enforce peace. He said the causes of the European war were at the present immaterial. Great nations of the world must reach an agreement on what was fundamental in their common interests. Namely, firstly every people was entitled to choose its own sovereignty. Secondly, small states were entitled to enjoy the same respect for their sovereignty and integrity as great States. Thirdly, the world was entitled to be freed from every disturbance to peace originating in aggression:—President Wilson said the United States was willing to become partner in any association of nations formed to realise these objects and to secure them against violation. Dr. Wilson continued:—The rights and property of the United States are profoundly affected by the war. The longer the war lasts the more deeply are we concerned that it should end. When it does end we shall be as much concerned as the warring nations that peace shall be permanent. If it should ever be our privilege to suggest or initiate any movement for peace among the warring nations I am sure the people of the United States will wish the Government to move on the following lines: Firstly, settlement between belligerents regarding their own immediate interests. We have nothing material to ask for ourselves and are nowise parties to the quarrel. Secondly, universal association of Nations to maintain inviolate the security of the highway of seas or the common, unhindered use of all the nations, and to prevent any war being begun either contrary to treaties or without warning or without the full submission of causes to the opinion of the world. This would be a virtual guarantee of territorial integrity and political independence.

Allies' Treatment of Neutral Mails.

United States's Protest.

LONDON, May 28. WASHINGTON.—A Note protesting against the British and French treatment of Neutral Mails is published here. It denounces the "illegal and arbitrary methods of forcing neutral ships to ports in order to seize their mails" and complains of the loss of important and irreplaceable documents and frequent delays. The Note concludes:—"Only a radical change in British and French policy restoring to the United States her full rights as a neutral power still satisfy this Government." The general sense of the Note is friendly. It admits that the difference concerns practice, not principles, and concedes to the Allies the right to seize securities, which the United States had hitherto contested.

Germany.

Germany's Food Problem.

Conflict Between Various States.

LONDON, May 28. AMSTERDAM.—In the Reichstag Herr Von Batocki, President of the Food Supply Board, warned the House not to expect any sudden improvement in food conditions. He emphasised the great difficulties arising from the relations between the Federal States. Menacing letters had reached him from Wurtemberg protesting against being sucked dry by Prussia. Herr Batocki pleaded for co-operation between the States, otherwise his work would fail.

High Seas Fleet.

New Commander.

LONDON, May 28. Vice-Admiral Scheer has been appointed to the command of the German High Seas Fleet in succession to Vice-Admiral Von Pohl.

Mesopotamia.

No Change in Mesopotamia.

LONDON, May 28. General Sir Percy Lake reports that the enemy are still holding positions in the vicinity of Sannaiyat. British artillery from the right bank is maintaining an effective fire upon Turkish communications on the left bank.

INDIAN TELEGRAMS.

(FROM OUR OWN CORRESPONDENTS.)

(BY WIRE.)

Simla.

War Cable to the Viceroy.

SIMLA, May 28. The following telegram dated the 24th instant, has been received from the Secretary of State by His Excellency the Viceroy:—

His Majesty in a message to the people, saying that it is necessary to enrol every able bodied man between 18 and 41, expresses his appreciation of the splendid patriotism displayed in raising by voluntary enlistment not less than 5,041,000 men, an effort far surpassing that of any other nation under similar circumstances recorded in history.

The British report considerable mining activity near Loos and artillery activity at many points.

A terrific struggle for the last two days on each bank of the Meuse before Verdun has been succeeded by a series of German offensive. Actions are reported on the eastern sector alone with the evident object of nullifying the French progress of the 22nd instant on Douaumont Plateau. The enemy returning to battering ram tactics attacked Haudromont quarries, and succeeded in occupying the trench on the north; then towards the 25th they launched a series of violent assaults between Haudromont and This court

TELEGRAMS.

without any other than the trivial results of entering advanced elements of the French line. In Douaumont region the artillery duel continues very fiercely on both sides without interruption precluding impending infantry action. The enemy made no further attempts to debouch from Cumieres, but the French regained the ground on the eastern border of the village thus forestalling any enemy enveloping movements.

The Austrians in Lagerine valley after intense bombardment made two attacks which were vigorously repulsed. A violent and obstinate attack on Col-De-Buore werh repulsed, and Italians pursuing occupied the height. An Austrian attack near Posina was also repulsed.

The Germans after a violent bombardment attacked in the region west of Island Dalem, Riga Region and captured advanced trench, but a Russian counter-attack dislodged them.

Passage Facilities for Families of Soldiers.

SIMLA, May 28. It is notified for information that the families of all Indian soldiers, sub-assistant surgeons, and public followers, ordered on active service overseas, are entitled to free passage by rail, river, canal and sea from their homes to the station to which the head of the family may be posted on return from such service.

Calcutta.

Strong Winds in Calcutta.

CALCUTTA, May 28. Strong winds were experienced in Calcutta early yesterday evening. In Chowringhee a tree was blown against an electric stand breaking it and suspending tram traffic temporarily. No rain or storm occurred in Calcutta itself, but it is probable that there was a heavy storm in the neighbourhood, since, at about twenty minutes to seven, the hot duststorm so characteristic of these disturbances blew for several minutes with unusual oppressiveness.

Measures for Relief of Distress in Chittagong.

CALCUTTA, May 28. Mrs. K. C. De, wife of the Commissioner of Chittagong Division, invited the leading men of Chittagong district at a meeting to discuss measures to be adopted to relieve the distress prevailing there. A subscription list was opened to supplement the Government action. Mr. Nilkrishna Rai, landholder and merchant, placed at the disposal of the commissioner 85 bags of Rangoon rice, 50 bags of salt and 50 pairs of dhooties for distribution among the distressed people.

Severe Storm in Assam.

Causes Much Damage.

CALCUTTA, May 28. A heavy storm of 25 minutes duration passed over Gauhati in Assam last evening a little after eight. The principal quarter affected was Pansibazar where Marwari traders suffered chiefly, extensive portions of the corrugated iron roofs being completely blown off. Much damage to grain and goods in stores was caused. A cholera Hospital, a cooly Depot and a Tannery factory were blown down. The telegraphic communication between Calcutta and Rangoon, via Assam has been interrupted. The Digaru Railway station 16 miles from Gauhati is reported to have been demolished. There appears to be little damage to Government and public buildings. No loss of human life is reported. The Calcutta mail arrived at Gauhati this morning at one, instead of at 11-30 A. M. yesterday due to a breach caused by rain between Tiku and Nalbari railway stations on the Eastern Bengal Railway.

Bombay.

How to Help Portuguese Distressed.

A Goa Meeting.

BOMBAY, May 29. In response to an appeal issued by H. E. Lady Clotilde Couceiro Da Costa, wife of Governor-General, Portuguese India, a meeting of Portuguese ladies was held at Goa, a few days ago with the object of resolving upon the best means of rendering assistance from Portuguese India to "Cruzade of Portuguese Women" recently established in Lisbon under the Presidency of Her Excellency Madame. Alzira Machado, wife of the President of the Republic. Lady Couceiro Da Costa said that their motherland in this grave hour of her history counted upon all sacrifice and devotion from them. She proposed that subscriptions be collected for helping "cruz de" and that a meeting be held in June to decide how best to achieve this object. She also proposed that a district committee be formed and that a telegram be sent to the President of "Cruza de" in Lisbon expressing their adhesion to it, and informing her of their resolution to co-operate. Both proposals were adopted. The "Cruza de" of Portuguese women was constituted in Lisbon with the object of holding entertainments, and collecting subscriptions for rendering assistance to soldiers and Portuguese families falling victims to war.

114 Degrees of Heat at Ahmedabad.

BOMBAY, May 28. An Ahmedabad message states:—Weather here continues abnormally hot. The maximum temperature in the shade on Friday and Saturday recorded 114 degrees and minimum 83 degrees. As a result of this abnormal heat Mr. Kharsetji Wadia a late Government pleader of Ahmedabad and Dr. Pyramshaw, a railway Medical officer, died of heat apoplexy.

Death of G. S. Iyer.

Bombay Meeting.

BOMBAY, May 28. The south Indian residents of Bombay held a meeting on Sunday evening to give expression to their sense of grief at the death of Mr. G. Subramania Iyer of Madras. Mr. K. Natarajan presided. On the motion of Mr. S. A. Rajah a resolution was carried recording their sense of profound loss at the death of Mr. Subramania Iyer, who did much by his varied activities to create and mould public life in Southern India. A Committee was appointed to collect funds to raise a suitable memorial.

TELEGRAMS.

Death of a Philanthropist.

BOMBAY, May 29. Rao Bahadur Vassanji Khimji, President, Bombay Bhatia Mahajan, the well known philanthropist, public sader, and staunch social reformer died on Sunday. The deceased was the sole broker of the Bombay Company.

Bombay Share Market.

27th May.—The Market in cotton mill shares throughout the week showed a weak tone, and fall seems to have reached its limit to-day when, after a sharp decline the rates in certain shares advanced. The market is closing steady. Standards declined to Rs. 1,195, but closed at Rs. 1,220. Centrals kept weak at Rs. 1,130 and Colaba Land and Mill shares at Rs. 1,330. Madhowjis declined to Rs. 1,420 but closed at Rs. 1,445. Swadeshis were firm at Rs. 1,645 and Crescents at Rs. 1,16½. Currimbhoy declined to Rs. 248½ and Davids to Rs. 472½. Fazulbhoy steady at Rs. 491½ and Indore Malwas at Rs. 271½. In Bank shares, the Bank of Bombay is steady at Rs. 1,540 and the bank of India at Rs. 70. In miscellaneous shares Bombay Burmahs quiet at Rs. 912½ and Tata Iron and Steel (ordinary) at Rs. 176½ and deferred closing at Rs. 912½. Tramways steady at Rs. 250 3¼ per cent. Government paper is quiet at Rs. 80 and small pieces at Rs. 80½ for buyers.

Burma.

Maritime Trade in Burma.

RANGOON, May 28. The report on the maritime trade in Burma just issued for the year 1915-16 shows a great decline. This is the first complete year under war conditions, and the total value was Rs. 5,730 lakhs or a decline of 154 lakhs from the previous year's figures. The war has strongly affected the foreign trade, which fell by 42-5th per cent excluding the period, April to July 1914 (not war months). In the remaining months the private trade of Rangoon with all ports was 30¼ crores in the year under report as against 28½ crores in the previous year. The improvement is a remarkable testimony to the recovery of confidence in the province. The fall in the prices of paddy must have decreased the general purchasing power while the adverse effects of war have been borne with increasing weight by the export trade the most serious effect being the tonnage famine with its enormous rise in freight rates. Japan's success in her energetic efforts to capture the trade formerly belonging to Germany is illustrated by the fact that the imports to Rangoon rose to 111 lakhs in value, or almost double those of previous year's total. The exports to Japan, on the other hand fell from 37½ lakhs in the previous year to 30 lakhs.

Examinations in Education.

Sir Harcourt Butler's Views.

RANGOON, May 28. Sir Harcourt Butler in addressing the assembly at the annual distribution of prizes at St. Michael's School, Maymyo, yesterday, said he had been asked to address a few remarks with reference to the report. He congratulated them on the results of the year. By the results he did not mean the examination results. They were indeed creditable and must figure largely in the annual report. But if there was one thing which the educationists all over the world were trying, perhaps with halting footsteps but with a clear vision to attain, it was the abolition of the domination of examination over school teaching. The ideal was to judge the work of the school as a whole not on the results of examination but with a view to the tone, discipline, and character forming capacity of the place, the health of the pupils and all that went to make sound education fitting one for the struggle of life, and he hoped the day would come when the employers would look out not for the boys and girls who had passed good examinations but for the boys and girls who had secured a good record at a good school. But already in India in the case of English school for Indians great steps forward had been made in lessening the importance of examination and in allotting a large measure of the success or failure of a scholar to the record, regularly kept and periodically checked by the Inspector of life and ordinary form of work and general conduct and what he might call "school being" of a scholar. Views like these were the views of thoughtful educational reformers all over the world. Then he rejoiced greatly to hear that games had been made compulsory with the most successful result on the health and alertness of scholars. In school, hygiene occupies a foremost place character forming and in general education, and it was now generally recognised that one of the most vital needs of all school life, whether for girls or for boys was organised recreation. He was very glad also to hear they had made a good start with cooking and dress making and practical education generally. Hitherto girls had been educated too much on the lines of boys. He did not say the results had been disastrous, but he said that thoughtful persons who understood the conditions of life under which the rising generation would have to live in India were deeply impressed with the importance of distinguishing the education of girls from that of boys, and of making that of girls more practical and useful. In the resolution on educational policy which was issued by the Government of India, when he was the Member in charge of the Department of Education it was laid down as general principles to be followed that the education of girls should be practical with reference to the position which they would fill in social life and that it should not seek to imitate education suitable for boys nor should it be nominated by examinations. But special attention should be paid to hygiene and surroundings. In school life the services of women should be more freely enlisted for instruction and inspection. Continuity of instruction and control should be specially aimed at. These principles were laid down for education of girls generally. They applied to the education of girls at European schools. He hoped during the time that he was in Burma some real progress may be made in the development of these principles, to which he subscribed in spirit and letter. He believed it to be one of the greatest needs of European education for girls in India to-day to introduce a system of record and to revise the curricula with a

TELEGRAMS.

view to making them more practical. Then what they had told him about the School Saving Bank was very interesting and encouraging. He thought it quite clear that the rising generation would have to face conditions in which thrift would be even more necessary than it had ever been before. They would have to face a more costly standard of living, higher taxation and all those necessary curtailments of income which the great war and the demands of improved social conditions involve. Hence the great importance of thrift at the present time. He was not at all pessimistic in regard to education in India or in this province, far from it. He had seen much progress in the last 10 or 20 years, but when one thought of little done and much to do, one was encouraged by the record to which one had listened that evening.

His Honour hoped the next year would show a record of progress even more comforting and inspiring and he wished the girls a happy and prosperous and useful life.

Anglo-Indian Recruiting in Rangoon.

RANGOON, May 28. At the recruiting meeting held at Y. M. C. A. Lieutenant Colonel C. Townsend (Commissioner of Pegu) presided. Enthusiastic speeches were made, and in response to the appeal thirteen men enlisted for the new Anglo-Indian Force. The long looked for opportunity of the Anglo-Indian community had arrived which they should take advantage of and show they possessed equally, with their British born brothers those qualities of courage and endurance and self-sacrifice so sorely needed in the present struggle for liberty, honour and justice against oppression and wrong. Telegrams were read from the Lieutenant-Governor, General Raitt and Major Young wishing the Chairman hearty support. Mr. A. J. Cooke, recruiting officer, has the names of fifteen other men.

SIMLA.

Contributions to St. John Ambulance Association.

SIMLA, May 28. The Indian Council, St. John Ambulance Association, acknowledge the receipt, through Sir Archdale Earle, of Rs. 5,000 from the Rani Sahiba of Bijai. Sir Archdale Earle has been asked to express to the generous donor the grateful thanks of the Indian Council for this handsome contribution to the Red Cross Fund for the sick and wounded. The Indian Council would also like to acknowledge with warm thanks the many encouraging letters which are being received from the friends of the Association in India in connection with their recent appeal for additional assistance, one of which contained a cheque for Rs. 10,000 from a person who desired that the contribution shall be entered anonymously in the Associations lists.

Appreciation from Senior Medical Officer.

The following appreciation has been received by the Indian Council, St. John Ambulance Association, from the Senior Medical Officer, Amara:—

I must first apologise for not having acknowledged the receipt of the cases sooner. Delay was due to collecting the cases and checking comments. They have been distributed to British Hospitals. I may add that all these gifts are very much appreciated and are of very great help. With very many thanks to the kind donors.

The Indian Council, St. John Ambulance Association have also arranged for 22 Nursing Orderlies to replace men whose term of duty in Mesopotamia has now expired. All these men will be enroute to Bombay on May 22nd 6 days after the request for them was received from the Military authorities. The above are in addition to the 100 men whose enrolment was completed a week ago or so.

BREF TELEGRAMS.

The "Mongolia" which left London on the 12th and has on board the mails of the 18th, arrived at Port said on Saturday evening, the 27th instant.

The P. & O. steamer "Mandala" which left Bombay on the 30th ultimo, arrived in London on Friday evening, the 26th instant.—all well.

The Chief Commissioner C. P. is pleased to declare Saturday the 3rd June, 1916, as a public holiday, being His Imperial Majesty the King Emperor's birthday.

Apart from individual losses at Kut, Rangoon has lost as prisoners a body of fine soldiers whom she sent off some months ago in the first contingent of the volunteer Artillery Battery.

H. H. the Maharajah of Travancore returned from Coonoor last evening, which was announced this morning by the usual salute of guns from the Royal Artillery. The change has done much good to his Highness's health.

CALCUTTA, May 29.

The Sessions Judge of Midnapore has disposed of an interesting murder case in which a woman lost her life in consequence of belief in witchcraft among Santals. The accused is one Dhouna Santal, of village Rangamatia, in subdivision Khatgpur. The facts of the case were that on the 24th January last the accused assembled all his co-villagers in his house to consider that steps should be taken for the recovery of his two year old child who had been ailing for some time past. Three Santal women including Jasmi Santhani were also in the chamber. At dawn the child expired, but the accused who suspected Jasmi to be a witch thought that it was through her influence that the child had met its death. When Jasmi with others was coming out of the room the accused struck her on the head with a bludgeon. She fell unconscious and expired on her way to Midnapur while being removed for treatment. When questioned the accused said that Jasmi being a witch had eaten his child. He was arrested by the police, and sent up to Midnapur for trial. The Judge convicted him of culpable homicide and sentenced him to ten years transportation.

ALLAHABAD, May 29.

The Government of India have sanctioned the Local Government's proposal for appointment of ten special Mahamedan Dy. Inspectors of schools in the United Provinces and steps are now being taken to select suitable officers. Duties which will devolve on these special Dy. Inspectors were described in the resolution on report of Piggott Committee.

BANGALORE, May 29.

A case of alleged criminal misappropriation, criminal breach of trust and forgery for the purpose of cheating came up for hearing to-day, before Gulam Mahamud Sarwar Sahib Bahadur, the Second Magistrate, Civil and Military Station, Bangalore. The complainant in this case is Mittakani Pallo of Bellary and the accused Syad Hussain a former agent of the complainant. The complainant and his brothers were the owners of a joint stock company of toddy contractors, in Bellary and Bangalore, and the accused was an Agent looking after the interest of their business in Bangalore. It is alleged for the prosecution that the accused falsified the account and misappropriated over Rs. 18,000. Mr. H. Lubeck, Bar-at-Law, is conducting the prosecution, while Mr. J. R. Saldana B. A., L. L. B., defends the accused. The case is adjourned till 8th June.

Weather Report.

SIMLA, May 29.

Widespread rain has fallen in Lower Burma Lower Bengal, Orissa, Konkan and Central Districts of Central Provinces and there have been local falls in Assam and Bombay Daccan.

The Chief amounts are:—Victoria Point 2 inches, Moulmein 1½, Barisal 4, Saugor Island 3, Naravanganj, and Jessore 1½, Calcutta and Balasore 2, Kotah 1½, Amroli and Hosangabad, Jubbulpore ½, Belgaum 1½.

The Weather is slightly unsettled over the Punjab and surrounding districts.

FORECAST:—An extension of rainfall in the United Provinces and Rajputana.

వాతావరణ నిధి

1916 సం॥ మే 29-న తేది.

(రేట్ల వివరాలు)	మే 30 ను 29 వరకు రేట్ల మార్పులు	కడప జిల్లా 24 గ్రామాలు		మొత్తం	గ్రామాల సంఖ్య	గ్రామాల విస్తీర్ణం
		అగ్రికల్చరల్	అగ్రికల్చరల్			
గోపాలపురం	29.658	89.4	78.8	...	1.26	2.65
కాశీ	29.644	95.5	81.9	...	0.07	3.01
కాశీ	29.641	104.6	77.6	0.28	0.76	1.65
పంజాబ్	29.622	107.4	80.9	...	0.11	1.72
పంజాబ్	...	105.2	88.5	...	1.79	1.91
పంజాబ్	29.680	108.7	82.1	...	0.84	1.03
పంజాబ్	29.641	98.8	81.9	...	0.05	1.61
పంజాబ్	29.695	98.9	81.3	...	0.16	1.40
పంజాబ్	29.680	94.8	83.6	...	0.89	2.44
కాశీ	29.728	85.8	78.0	...	1.48	20.48
అగ్రికల్చరల్	29.699	90.9	78.0	0.09	8.31	12.85
కాశీ	29.728	89.2	79.2	...	3.89	15.42
కాశీ	29.690	87.6	78.4	...	10.14	10.76
పంజాబ్	29.728	64.9	78.4	0.11	4.72	6.60
కాశీ
పంజాబ్	29.642	36.6	75.4	...	3.20	1.78
అగ్రికల్చరల్	...	96.0	79.1	...	0.48	2.16
కాశీ	29.674	91.6	74.7	...	2.81	2.74
కాశీ	29.694	90.5	75.6	0.05	1.08	1.56
కడప	29.658	96.9	78.1	0.10	1.14	1.98
పంజాబ్	29.701	85.6	66.6	0.20	7.43	5.81
కాశీ	29.712	71.8	54.0	...	8.60	9.76
పంజాబ్	22.931	70.8	54.8	...	6.74	9.88
కాశీ	29.711	88.6	74.0	...	3.26	8.99
కాశీ	29.679	99.3	74.4	0.65	1.20	3.61
కాశీ	29.704	100.2	73.6	0.08	3.92	6.68
కాశీ	29.698	103.1	81.0	...	0.37	4.85
కాశీ	29.703	101.9	81.2	...	2.50	8.54
కాశీ	29.675	98.2	79.8	...	5.29	4.95
కాశీ	6.88	4.33

దక్కను, దత్తమండలములలో వాతావరణము మరుగునను, ద్వీప కల్పముయొక్క తక్కిన భాగములను, ఒక హెక్టారును కలిగిది. దత్తమండలములలో మధ్యమధ్య స్థితి మునుమును కలిగినది. పడమటితీరమున ఎత్తైనది. కర్ణాటకము లోను, సర్కారులలో పనిచేయుచున్న అనేకము. బుద్ధులలో వది 1074 దీనిని. సర్వత్ర రాత్రియు వది మునుముకంటె అధిమము.

జేమ్సు లింగను,

వాతావరణ నిధి.

చిత్ర వార్తలు

"రాముడూ చెట్టు చాలా పెట్టకలగజేస్తా యంటారు నుమా?"

"ఎవరికి? నాకు అనభరం చాలా బాగా ఉంది."

"అనభరం ఏమిటోయి?"

"అనభరమా! చిన్నప్పుడు పేదచెట్టు నాకెన్నోమాట్లు పెట్టెట్టుండేది. ఏదగ్గరా?"

"అక్కా?"

"ఎవరు! మీ కళ్ళూడేమీ బాగాపనిచెయ్యలేదున్నా డండి. ఇలాగైతే ఉద్యోగం కట్టించిస్తాను."

"ఏమీ? పుట్టిడి ఆలస్యంగా చేస్తూఉంటాడవా?"

"పుట్టిడాని దగ్గరలే ఆలస్యం. అలిసిపోదండానికి చాలా వేగం."

"ఒకే పేకాట చదరంగాని కెడలాను తీసిపోతు నుమా!"

"చేమానుమా? ఆటలలోని సంబంధాలాహించుచేవా?"

"ఏమిటాసంబంధం? చాల్దాను రాజులుంటారు, దీ ట్లూకు రాజులుంటారు. చదరంగానికి పోయ్యడం బంధం; నాలుగేదేదేకాదు?"

"అంతేనా అలాంటిదే? చదరంగానో పెద్దమంతులు వాళ్ళతో ఆడతాం. పేకాటలో నాలుగు వాళ్ళిగాళ్ళతో ఆడతాం. తెలివైన సంబంధం?"

ఒక కాఫీబీటులుంటు ఇంటి మందర "కాఫీ: మీ కిల్లి తయారవేసిటుం తయారుచేయబడను" అనిచాసి ఒక బల్ల పోలావగట్టెను

అనేకమంది చాల్లమాచి అక్కడికే వచ్చుచుండేరి. ఒక నాడు ఒక విద్యార్థి, "ఏమిడీ ఇక్కడ మంచి కాఫీ దొరకుతుందీ?" అని యడిగెను.

ఒకటూచాడు, "అహ! మీకల్లి యింటికిదొ నేటువంటి కాఫీ క్షయయారు చేయగలదో ఆటవంటికాఫీ యిక్కడ దొరకగలదు."

"అయితే బాబూ నాకు కొంచెము కోకో యిప్పించండి" అని వత్తుచూ పలికెను.

అంతగారావు తన కొట్టుకాని దగ్గరకు బోయి, "ఏమి నెట్టి! ఈచాళి చాలా ఘనమగు లావునున్నట్టుండీ?"

"ఏమిటండీ! తూనికలు తినిపి చేస్తాడట—ఎవడో, ఆ ఇంకెన్నెట్టి కిలీళ ఇక్కడికి వచ్చేవాడు."

వత్తుచు రంగారావు, "నువ్వెవరోమిడినెత్తు మనుకు కింద కూర్చుంటే నన్ను కట్టుకున్నాడా ఏమిటి?"

"అలాగైతే బాగుండును. నలభైకొట్టి చొప్పున ఇస్తున్నానని చెప్పేను నడ!"

అంధ ఖేళి గ్రంథాలయ స్థాయితోవసంఘము ప్రభుమనమా వేళము

(మా జిల్లాకలకలకలయొద్దనుండి)

తెలూలి మే 27:—నేడు మధ్యాహ్నము కెందుగంట లకు, అంధఖేళి గ్రంథాలయ స్థాయితోవసంఘముయొక్క ప్రభుమనమావేళము లోలాకా యొన్నక విద్యాలయమునందు ఒకాభివృద్ధిపాఠశాల లకు మోరేట్టి రాయచండ్రాస్త్రి గారి యాచార్యముక్తిగల జయప్రదానగా జరిగింది. స్థాయి సంఘసభ్యులు మారి వేంకటాచలంపాస్త్రిగారు అయ్యింకి వేంకటాచలంపాస్త్రిగారు, కర్నూలువేంకటాచలంపాస్త్రిగారు సత్కేంద్ర మనుమంతరావుగారు, చట్టి నరసింహారావు గారు, ఎం. బి.ఎస్. కర్నూలు కొడాలి శివరామకృష్ణారావు గారు తెలూలిలోలాకాలోని సభ్యులు సభ సలంకరించిరి.

1916 సంవత్సరపు గ్రంథాలయచిత్ర మొన్న నెల్లూం యందు నుమానెడియొన ప్రియమాధ్యక్ష గ్రంథాలయమునా జనసభలోని అధ్యక్షసభ్యులు మునుపవోలు చె.గయ్య వంటలు ఇభ్యులు అంధఖేళికాధిపతులు కాశీ నాధుని నాగేశ్వరరావుగారుగారి యాచార్యులను కాశ్యుని బేదినల తో పుట్టిపాడుచును రావోపు సంవత్సరమునండి గ్రంథాలయచరిత్రకు సంబంధించునది ముద్రించుటకు తీర్మానింపబడినది. సభ్యుల ప్రార్థనగలరహువలన సీ తీర్మానములు అంగీకరింపబడి సభ ముగింపు చేయబడినది.

ద్వితీయ గంజాము మండలసభ

ప్రభుమన దినచర్య

(మా స్వీయ విశేషమునయొద్దనుండి)

శ్రీ కాకతం; మే 28:—గంజాముండలసభ సేటియొద్దను మున రమావిలాసిని నాటకశాలలో సమావేశమైనది. రమారమి 80 మంది పుత్రినియు విచ్చేసిరి. బరంపురం, పత్తిపురము, అస్సా, విరాభివట్టగారుల నుండినూడ గొండున పుకాపులు విచ్చేసిరి. వికాలయ్యన సభావేదికవైన, గాదె రాఘవ రావు పంతులు బి. ఏ. బి. ఎల్; న్యాయవతి రామానుజ స్వామి బి. ఏ. బి. ఎల్; పరమరామ పాత్రో బి. ఏ. బి. ఎల్; న్యాయవతి నరసింహ స్వామి పంతులు బి. ఏ. బి. ఎల్; కొండు పర్తిరంగ నాథస్వామి పంతులు, ఆత్మకర్మపంతులు; న్యాయ పతి రంగనాథపంతులు, నై నేటి మునందరావు. బి. ఏ. యంగు వేంకటరెడ్డి పంతులు. బి. ఏ. నుండు వేంకటరంగనాథం. బి. ఏ. చట్టి చిన్నపూర్ణయ్య. బి. ఏ.; బాప రామారావు, వసుమతి శ్రీనివాసరావు. బి. ఏ. కత్తిరెడ్డి నరసయ్యగారు, రావి కంటి వేంకట రమణమూర్తిపంతులు బి. ఏ. గాన్లు మొదలగు పుకాపులు సలంకరించిరి.

ప్రభుమన, సభ్యుల సభాధ్యక్షులకు బహుశ్రీ తెన్నేటి విశ్వరాథ రావుగారు తమ స్వాగతవాక్యమును తెలుపుచు చదివెరి. తదనంతరము సభకు, ఆకేళ్ల నూతనారాధనారావు పంతులు, బి. ఏ. గారు అగ్ర సనాధితకర్మము వహించి వలయునని, బహుశ్రీ పురసాలక సంఘాధ్యక్షులగు పోతానగడ వేంకటేశ్వరరావు పంతులు గారున, శ్రీ కాకతం పురసాలక సంఘాధ్యక్షులగు బుర్రా శంకరరాస్త్రి బి. ఏ. బి. ఎల్ గారును, కోడుకు తీర్మానమును ప్రతిపాదించి అప్పకట్టు తుంటపాథం పంతులుగారి రద్దాని బలపరచిరి. తదనంతర మగ్రసనాధిపతిగారు పీఠ మలంకరించి, తమ ప్రారంభోపన్యాసమును చదివెరి.

తమవార, రాజభక్తిని గూర్చియు, మౌండ్ల ప్రభు వర్ణనకు స్వస్తి, పెమ్మపల్లి ప్రభువర్ణనకు ముస్సాగత మును, నిర్వాణ మొందిన శిశోజిమా మేహతా. ము ఆదివారా యణయ్యి, బి. నుబ్రహ్మణ్యయ్య. సర్ పాస్త్రి కాటను అదిగా గల వేళనాయకుల స్మరణమునగూర్చిన తీర్మానముల సగ్రాస నాధిపతిగా యపాదించి, శ్రీకృష్ణముగా సంగీకరింపబడినది. సిట్టుట, రావులనాద్దకు కండుకూడు వీరేశలింగము పంతులు గారు, ఉర్దూ ప్రాప్తముటగు నాకు మున్నగువారు తమ గా బాలకు చింతిల్లుచు ప్రాసీపాసిన కంత్రికా ర్తలును, నాలుగును సభలో జయవదెడె. అంతటితో సభ నిమగ్నమైయుండెను.

సృష్టిచిత్రములు

వివిధములగు జంతువులు తమ పరిసరములవంటి వర్ణము కళలిగి ఆకారముచే పేర్కొనుటల గోచరమందులు మన మెరింగిన విషయమే. కనుకగోధమునండి తత్కృతామురక్షిం చుకొనుట కదియే వానికాధారము. గొంగళిపురుగు దీనికి సర్వసాధారణమైన దృష్టాంతము. తనయూత దచ్చరంగులవలన కనబడకుండ, తన కాహారభూతములకు త్రొత్తయూతలను మెసపిపెట్టగా వెనుకకున్నది. బూగభక్తులందలి యున్నతెడే న్నేట్లు బయలాజికల్ న్నేనునా నోకవంత విషయము కని పెట్టబడినది. ఒకవిధమైన వేడలు తమపరిసరముల వర్ణము ననుసరించి తమవర్ణమును మారుస్తాభ్యుతో మార్పుకొనుచుండునని యక్కడ కన్గొనబడినట్లు కాల్పెటర్ వర్ణిక యా క్రింది విధముగా ప్రాయమున్నది:—

ఈమార్పులందలి సత్వరత్వమును సంపూర్ణత్వమును ఒకవిధ మై: చండునాయకాచి చేపలలో పుట్టెడిది యుపలక్షింపదగి యున్నది. ఈ వేడలను వివిధములగు గాజుపాత్రలలో పెట్టి నూడగా అది తెల్లగాజులో నున్నప్పుడు ఇందుమించు తెల్లవ డెడ; నల్లగాజులో నున్నప్పుడు నల్లవడెను; ఒక్కయెలుపురం గును తప్ప తక్కినయన్నిరంగులకు అనుసరించెను. రంగులలో లేత ముడి మొదలగు మోస్తరులు మాత్రము సరిగా ననుసరింపబడలేదు. చచ్చుముగో లేత ముడు రంగు లగడినను, అని పరిసరముల రంగుల మోస్తరు ననుసరించిన కావు. తెల్ల తొట్టెలో నుండి నల్లతొట్టెగానికి తటముగా మార్పుబడిన వేడలు మార్పునెండు నిమిషములలో తమతెల్ల రంగును నల్లరం గుగా మార్పుకొనగలిగినది. కాని వారము దినములలో తెల్లతొట్టెలో నున్నవేడలు నల్లతొట్టెలో వేసిన 5 దిన ములలోగా సుపూర్ణమైన నల్లవర్ణమునకు మారుతేకపోయి

నది. నల్లవర్ణమునండి తెల్లవర్ణమునకు మారుటకు ఇందుమించు ఒకగంట పట్టినది. ఇతరవర్ణముల మార్పు లింకకన్న వాలస్యము. అమృతవర్ణమునకు గాని నీలవర్ణమునకు గాని మారుటకంటె పసపువచ్చు మాటుట సత్వరము. ఆ వేడల స్వీయములో నల్లరంగులనుట్టియు పసపువచ్చు రంగులట్టియు కిరణాభేద్యమైన తెల్లరంగు గట్టియు కోమ మావములు గలవు. మొదటి రెండు రకముల కోమమావముల సంకలన వర్ణ వలన నమల వలయు, మూడవ రకపు మావములు వైరెండు రకముల మావములను కప్పెడి ప్ర మాణమునుట్టియు ఈవర్ణకామము కలుగుచున్నది. ఈమార్పులను కన్ను సరిపడచుచున్నది. ఒకతెల్ల తెలుపును మరియొకతెల్ల పునలుపును గలతొట్టెలో వేడునందినపుడు వేడకన్నులవైపు స్వరంగుగా వేడరంగుమాటె: ఒకటితెల్ల పులుపును మి టియొకకంటితెల్ల పులుపును తటస్థిదిశవర్ణము వేడ బూడిదవర్ణ ముగ మారునది.

విజ్ఞానచంద్రికా నవలా బహుమతి.

కే. వి. లక్ష్మణ రావు ఎం. ఏ. గాల్టి మూవేర నాగి యుచున్నాడు:—ఈసంవత్సరము మొత్తమున 80వలయు బహుమతినిమిత్తము వచ్చినది. వానస్పతిని బరీక్షించి చూడగా బహుమతికిగగిక నవల యొక్కటియు లేదు. పరీక్షల ఆధిపత్యము. అగ్గా ఒక్కరికి 850 మార్కులురాలేదు. ఇందువలన దెన్నెకేభవలకు నాభాధంగము కావచ్చును. కాని పరీక్షల ఆధిపత్యమును మించి చుండలిచాళిమియు తేయుటకు నీలులేదు.

నవలలు పరీక్షించుటకు నెక్కడు కొలయు పట్టిం దుకు నిచ్చట సమాధానము ప్రాసించుటకు నున్నది. చేతితో వ్రాయబడిన 80 పెద్ద గ్రంథములకు చతువులయు అంతును బహుమానార్థమై పరీక్షించుటకు జగ్గులుము సెంక శ్రీకృ కణగజే యునో పండితులకుదెలిసి: విషయమే చుటియు నవలలో బహుమానమునకు దగిలెదదా వేలికత్తువార యాపని యు ప్రాచీనమునధిక మైనది. ఇందలులేఖలకు నాభాధంగము కలిగించుటకు బూర్వము మున వేపరీక్షించుచే బహుమతికి దగినది కాకపోయినను వచ్చిన నవలలో శ్రేష్ఠముల పరీక్షకు లచే నేటబడిన వానిని మరల చదివించిగాని తిన్న చెప్పగూడదని, చుటియొక్కపండిత పద్ధతి భాషాభివృద్ధి ప్రార్థించి చదివించి వారియభిప్రాయముగూడనా నవలలు బహుమతికి దగినది కానని తెలిసిన తరువాత ఈ సమాచారము ప్రకటించుచున్నాడు. ఇట్లు ఈ నవలలకు శ్రేష్ఠతతోను నిష్పక్షపాతియొద్ది తోను పరీక్షించి సారము తెల్పుటకు ఇంక ఆలస్యము పట్టినది.

గ్రంథకర్తలకు తొందరయొందుట సహజముకాన మేము మావర్తకమును సక్రమమున జేయుటలో ఒకయాలస్యము నలై చాడు చున్నాముమీకు గాక. గ్రంథకర్తలకు వారి నవలకు రిజర్వుర హక్కు పంపుచున్నాము.

కోయంబత్తూరు వార్తలు.

కాసన నిర్వాణసభా సభిసలు:—టి. ఏ. రామలింగము చెట్టియూరుగారిని, పి. కె. రామకృష్ణ అయ్యకు పరికొందరు తిరుపురవాసులును సేలయ్యగారి కొంధయ్య, ఉట్టియ్యగారి కొంధ యున కాసననిర్వాణ సభ్యత్వమునకు బేర్కొరి. వారాయణ కాస్త్రియూరుగారిని తిరుపుర, కోయంబత్తూరు, ఈకోడు లలో కొందరు బేర్కొరి. బి. ఎస్. నరసింహ అయ్యకు గారి పేరును బేర్కొనబడినది. రావులనాద్దగ టి. నుబ్రహ్మణ్య య్యరుగారి పేరును గానవచ్చుచున్నది.

ఇండియన్ హోమ్యూల్స్:—ప్రాధేనరు రామమూర్తి నాయకుగారు పుస్తకము కోయంబత్తూరులో నున్నాడు. వారి పుక్కిలబజారుకు కనేకమంది పుజ లనుదినమున వచ్చుచున్నారు.

కోయంబత్తూరు అనుసతి:— 24 వ తేదీ) జరిగిన పురపాలకసంఘసభలో మరల ఆరుసత్రి: హ్యా కోన్ని అంతములు చర్చలోనికివచ్చినది ప్రాధి అనుసతి: తమ స్వాధీనము చేసుకొనెదదని పురపాలక సంఘము వారు మరల దొరకము వారిని గోరిరి.

యధభేదీ:—తెన్నెంటు ఎఫ్. బి. పేర్కొనగాను జనరలు బొన్సెండుగారితో ఖైదీగా తీసికొని పోబడిన. పేర్కొనగాను కలకత్తాలోని డెప్యూటీ కమిషనరుగ, కలకత్తాలోని రిజిస్ట్రార్ గొప్ప యువోగ్గిగ నుండి రంగమునకు బోయి యుండెను.

స్త్రీ జనమునకు ముఖ్యమగుభూషణము.

చక్కని తలకట్టు.

వట్టువలె, మెత్తనై, దట్టముగానుండు నల్లనిశిరోజముల కోరిని స్త్రీలుందురా?

కామినియా ఆయిల్ (రిజిస్టరు)

స్త్రీలకు తప్పనిసరి. మెదడునకు పుల్లెట్టుకానలకును స్త్రీలకును, చక్క బుడతేడు. ఉష్ణధిక్యమున కలచల్లబడును, నొప్పిపోవును, బట్ట కల బాగుబడును, అన్నిటికన్న మిన్న నువాసన లలరించును. మెనురూ వస్తుప్రదర్శనమున **బంగారుపతకము**

బహుమతి బడసినది. దీని ప్రాధాన్యము విశేషముల బాగుడు కిదియేచాలును. దేశీయ గృహంట్టిల పూచీలు, ఇయ్యనీల. దేశీయందంతలను వాడబడుచున్నది యొకటియే. ఇంతవరకు వాడి చూడకున్నచో వెంటనే వాడుడు. నిశ్చయముగా సంతోషమును గలిగించుగల గొప్పవరము. ఒక్కసారి వాడినచో ఎల్లప్పుడును మీరే విడవడభాలరు.

హెచ్చరిక:— కామినియా ఆయిల్ అడిగినప్పుడు కొందఱు మోసగాండు ఏదో యొక సామాన్యపు నూనె చూపి "ఇది చాలనుంచిది. మిక్కిలి చాక" యనికెప్పి దానిని కొనుమని కెప్పుడున్నారట. అమాటలచే మోసపోకుడు. ఆ నూనె లలో వారికి మిక్కిలి లాభము కచ్చుచుండుటచే అట్లు చేయుచున్నారు. కామినియా ఆయిల్ రిజిస్టరు మాక్కు చూచి కొనుడు.

ఒక సీసా రు 1-0-0. ఐ. పి. రు 0-4-0
3 సీసాలు రు 2-10-0. ఐ. పి. రు 0-7-0

సోలువజెంట్లు, అంగ్లో. ఇండియన్ డ్రగ్స్, అండ్ కెమికల్ కంపెనీ,

55, బామ్మచినీడ్ మాక్కులు, బొంబాయి

మదరాసు ఏజెంట్లు- సుమాత్రా ఘోషా త్తం మూల్, 29, వైసాబజారు నోళ్లు, మద్రాసు.

సిమల (REGD)

255

హేర్ ఆయిల్

సింలా హేర్ ఆయిల్ వెంట్రుకులను వృద్ధి చేయును. వెరసిన వెంట్రుకలను, ఎట్టని వెంట్రుకలను నలుపుచేయును రాలు వెంట్రుకులను ఆపును. మెదడును చల్లగానుంచును ఇది బహురహస్యమైన నువాసనలతో కూడియున్నది. దీనిని ఉపయోగించువారలకు పూచిన పుష్పములతోటయందు చున్నట్లుండును.

గౌరవి ౧౦॥ మెనురూనందుంచబడిన ఎగ్జిబిషనునందు దాని పరిమళమునకు ఒక నువ్వుపతకము నిచ్చిరి. నుతియు భారవాడయించుచుబడిన ప్రదర్శనమునందు బొంబాయి గవర్నరు సాహెబు హిజు ఎక్సలెంసు లార్డు వెలింగ్టన్. జి. సి. బి.ఇ. గారు ఒక యోగ్యతాపత్రము నిచ్చిరి. ధరలు. బుడ్డి గిరి యొ ౧౦-౦. 3కి ౨౦-౦. తపాలాకర్మము ప్రత్యేకము.

సోల్ ఏజెంట్లు:— కాకు అండు కో, సి. పి. టూకు చంద్రబాగు, పి. బి. నెం. 4, బొంబాయి.

ఆపూర్వమైన గంధములు

1. త్రివర్గప్రదీపిక:—టీకా తాత్పర్య విశేషార్థ సమన్వితం, అరవమునండి తెలుగులోకి భాషాంత రీకరించబడినది. ధర్మకాండ 1-0-0
2. త్రివర్గప్రదీపిక:—అర్థకాండ, మన పూర్వము కు రాజకీయవిషయములందు గల ప్రభావమును దీక్షలన వెలుంగవచ్చును 1-4-0
3. ఆర్యవిద్యారహస్యము:—వచనము 0-12-0
4. ఈశ్వరదర్శనము:— " 0-12-0
5. సనత్సుబాతియము:—శంకర భాష్యాంధ్ర టీకా తాత్పర్య సమన్వితము 0-12-0
6. సంస్కృతభారతము:— ఆంధ్రాక్షరములు 18 శత్రుములు, నిర్దుష్టమైన ప్రతి 18-0-0
నిత్య కర్మాప్తకాది మత్తగ్రంథములు, తొట్టివైద్యగ్రంథములు, అది శంకరాచార్య, గామత్రీ మున్నగు పటములు మాదగ్గల లభించును.
వలయువారు:—మానేజరు స్వధర్మప్రకాశిని, గుంటూరు, అని వ్రాసేది.

గ్యాలిన్ మోటారు పాఠశాల

మోటారుబండ్లు నడుపుటకును, వాటిని బాగుచేయు గలవి కరిపియందు నిచ్చుటకును మోటారుబండ్లు ఎట్లు నడుచునో యేర్పాట్లగుములు యేర్పాటుచేయునో అని చెడిపోయినపుడు స్వల్పముగానేయూ రిపేరులను యియ్యవలయును అభ్యాసపూర్వకముగా ఈపాఠశాలలో, యూరోపియన్ శిల్ప శాస్త్రము నేర్పించబడును. ఇది రెండు మాసములలో నేర్పించగవచ్చు మోటువారివద్దనుంచి లై సెన్సు యిప్పించి కంతుబడును. యిందులకు ఫీసు 40 రూపాయలు కట్టవలయును.

తిరిగి క్లాసులు బాన్ నెల 15 తేదీ నుండి ప్రారంభమగును. క్లాసులో చేరలచిన విద్యార్థులు మే 31 వ తేదీని గాని అంతకు ముందుగాని ధరభాగములు చేసికోవలయును. పాఠశాల విద్యార్థులు కోరినచో నివసించుటకు తా నొకంకబడును. ఈ క్రొత్త నుదహరించువారికి వ్రాసికొనుడు.

(41) గ్యాలి అండ్ కో, బ్రాడ్వే, మదరాసు
Galley & Co., 149 Broadway, Madras.

మీ కవసరమైనచో

యంత్రసంబంధమైనట్టిగాని కరగి పోత పోయినట్టిగాని పనులనుగురించియు, ఉక్కు, ఇనుపవాసములు, వంపులు వంపులుగ వంచబడిన కేకులు కోణములుగా నున్నట్టి ఇనుప కమ్ములు ఇంకను వివిధమైన ఇనుప సామానులను గురించిన అన్ని విషయములను గుఱించియు ఈ క్రింది కంపెనీవారితోనే సంగతి సందర్భముల నెలహా నాలోచింపవలసినది. వీరు సామానులను మిక్కిలి తక్కువ వెలల కిచ్చుటలోను కోరినంతనే వానిని సకాలములో సరఫరా చేయుటలోను గొప్ప పేరు మ్రోగినవారు.

విలాసము:—

ది సౌత్ ఇండియా ఇండస్ట్రియల్స్ లిమిటెడ్

తపాలపెట్టె నెం 553 రు,

389

మదరాసు.

(వై కామోజివ్ గోడనప్పుడు ఈ క్రితిక చేరుకుని నడవారింప గోరుచున్నారు.)

క్రి శేషమైన గోపాలకృష్ణ గోఖలేగారి చక్కని

రంగుల చిత్రపటము

చిత్ర 1-కి రు 0-1-0 12 చతులకు 0-9-0

ఐ. పి. ఖర్చులు ప్రత్యేకము.

ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము,

పోస్టుబాక్సు నెం 212, మదరాసు.

WANTED.

కావలెను

ఆంధ్రదేశము నందలి ప్రతి ముఖ్యకట్టణము నందును ఆంధ్రపత్రికకు క్రొత్త చందాదార్లను కుదుర్చు గలిగిన యేజంట్లు కావలయును.

ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము,
పోస్టుబాక్సు 212 మదరాసు
అని వ్రాసి తెలిసికొనవలెను.

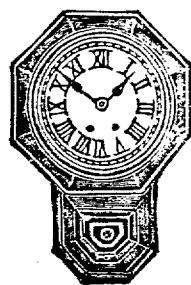
వ్యవస్థాపకుడు

విన్నపము.

ఆంధ్రపత్రిక పక్షమున మూప్రతినిధి మ॥ రా॥ శ్రీ, కై పాశేషాద్రిశర్మగారు కడప మండలమున సంచారము చేయుచున్నారని గాన వారిని అడగించి పత్రికకు తగుప్రాత్యాహము చేయ, కడపమండల వాసులు ప్రార్థితులు.

మేనేజరు

ఆంధ్రపత్రిక.

OFFICE CLOCK.

ఆఫీసు గడియారము

(ఎనిమిది కోణములు) చాలా గట్టిది చిరకాలము మరమ్మతు అక్కరలేదు. సరియైన కాలము చూపును. కదిలేర బడవుండును. గృహములలోను, ఆఫీసులలోను, హోటల్లలోను ఉపయోగము నిమిత్తము స్పష్టముగా చేయించబడినది.

8 ఆంగుళములు యెనామియల్ డయిలుగలదు. గడియారము నిడివి అం. 19-3/4, కెడల్పు అం. 11-3/4. వారముకోణాలకు ఒక పర్యాయము భీక్షము చాలును. గంటలు వెదగ్గవని యెచ్చునట్లు కొట్టును. (1) సాదా 9-8-0, (2) ఆరగంటకొట్టునది 01-0-0 (3) బటనగలది 10-8-0, (4) అలారముతో 11-0-0.

2 రూపాయలు డిడ్ వాక్కును పంపగలయును.

వలయువారు:—**గౌతా అండు కో**

K. P.

57 ఆదియప్పనాయకపేర్ది, మదరాసు.

శారదాంబ

ఇది

స్త్రీధర్మబోధిని యను నాటకము

శ్రీనివాసరాఘవాచార్య ప్రణీతము.

సంఘమురాచారసంస్కరణమునకు మార్గమిందు జూపబడినది. అందఱును జదివి తీరవలయును.

8 అణాలు వెలగలది 4 అణాలకు పంపబడును
పోస్ట్ జి ప్రత్యేకము.

వికనామా:—

ఆంధ్రపత్రికాకార్యాలయము,

, తంబుకెట్టిపేర్ది,

మదరాసు.

ప్రపంచచరిత్ర

మూడవ సంచిక వెలువడినది.

గ్రంథకర్త:—గా. హరివంశోత్తమరావు. ఎం. ఏ.

శైలినులభము కథలు చదివినట్లు చదువుకొన

వచ్చును. బహుప్రాచీనకాలమునుండి లోకములోని

అన్ని దేశములలో జరిగిన సంగతు లిందు వ్రాయ

బడును. చందాపద్ధతి ఆరుసంచికలకు రు. 2-0-0

అంచెకూలి తేడు. ప్రవేశరుసుము తేడు.

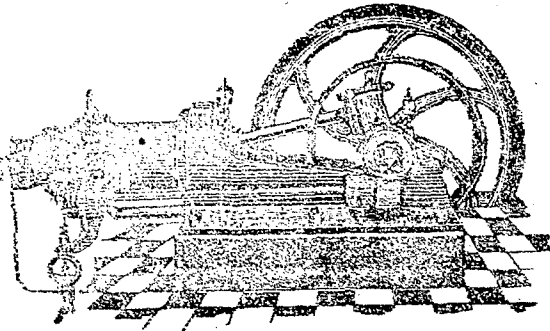
స్థిరమయిన సంచికలు పి. పి. గా పంపుదుము.

వలయువారు:— ప్రపంచచరిత్రకార్యాలయము,

(17) 145, కాంపిడ్, మదరాసు అని వ్రాయుడు.

రామన్ నెమిడి నేర్ కూడాయిలు (కిరసనాయిలు) యింజనులు

కిరసనాయిలు 60 గజములవరకు నడిచు స్వేరు
కామానులు సహజ స్థానమున ఉంచబడును. గుంటూరు,
కర్నూలు, పాల్వంచ, పిఠాపురము, తణుకు, విశాఖపట్టణము,
కాకినాడ, భీమవరం, కుంభకోణం, తంజావూరు, బళ్లారి, రామన్నాడు, కాకినాడు, నాగపట్టణము,
కోయంబూరు, పెంగల్పట్టు, వగైరా పట్టణములలో, మాయింజనులు తృప్తికరముగను అతి
సులభముగను పనిచేయుచున్నవి.

దేవిపాళ్ళను స్త్రీము యింజనులు, గ్యాసు యింజనులు, బోయిలర్లు సెంట్రీఫ్యూగలు (నల్లగల్లు
స్టీల్ చక్రములు, బాంకీ పంపులు, చెత్తితో మంచుగడ్డ చేయు యంత్రములు, యేలాటి కర్రనైనను
గ్యాసు యింజను వగైరాల కు యోగించు బొగ్గుగామాన్సు, టిటర్లును, బియ్యముచేయు పార్లల్
శేలర్లు బెల్లింగులు, సాప్టింగులు, ఫ్యాక్టరీలకు కావలసిన అనేక విధములైన సామానులుమావద్ద
విలపించును, సరఫరైన వెలలకున్న దొరకును. తప్పిలు తెలిసికొనువారు దయచేసి మాకు వ్రాయును.

262 ఇండియన్ కామర్సు ఆంధ్రు ఇండస్ట్రీసు కంపెని,
ప్రొ.వి.సి. - బెజవాడ, తంజావూరు. ఇంజనీరులు మెషరీ వరకులు. మద్రాసు

వాధాపీడితులకు వరము: ఐకాడిక సహితమైన డా॥ పి. డి.

సావంత్తుని వనోపధి సారసవర్తి

అవతరణార్థం రక్తమువలన జనించుబాధ్యులకు కీటకములతో మందు. తులసి, మచ్చలను, గండమాలను
తొలగించు, పొరపొప్పులను అన్నివిధములకును గలగు చర్మరోగములను పోగొట్టును.

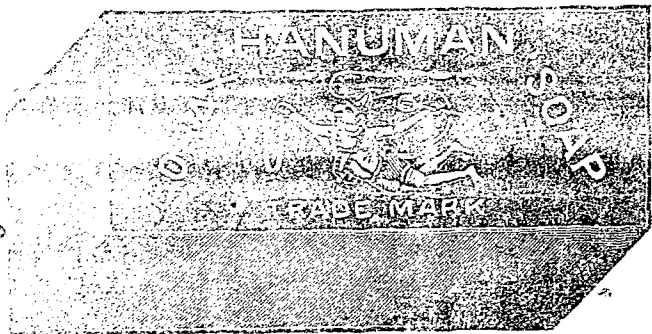
మిక్కిలి కత్తివంతమైన రక్తశుభ్రకారిణి

28

వనోపధి సారసవర్తి సుఖ మిచ్చుట నిశ్చయము, సహజమైన మధ్యరస్మి అన్నివిధములైన దోషములను
పోగొట్టును. లేదనడంతటి పొడవదోషములను, చులబద్ధమును కార్టెబంధమును నొప్పులను పోగొట్టి రక్తమును
శుభ్రపరుచును. రోగిరాజ్యమును గలగు లేదును. 18 రోజులవరకు మందులకు 4 షెన్సుల బుడ్డిలలో అమ్మబడును.

ప్రొ.వి.సి.:- పి. డి. సావంత్, ఠకక. పనసవాడి నం 2 బొంబాయి.
Proprietor P. D. SAVANT, Panaswadi No. 132, No. 2, BOMBAY.

హామనా

బోరక్సునబ్బు

సౌందర్యమును
కా పా ము కొ ను
స్త్రీలు, పురుషులు
సర్వకాలములందు
ఉపయోగించు
వలయును.

ఎస్. రంగనాథం నెట్టి అండు బింద్రు, మద్రాసు.

138 చివరి భాగపుష్టి మందులతో
ఇంక మీటికా నెరవేరుచున్నారా?
మనదామంజుమాత్రము. 40 మాత్రముల ద్రవ్యమును 1.5
మౌళికముగా నుండుచుండు ఇంతిక్రమమును విల
లించుచున్నారా? ఈమాత్రము చాల్చుచుండు చెడునది
వదికడకు తెచ్చించుకొన్న యెట్టి అసాధ్యమైన ఇండియన్
సావంత్, పురుషులకు, బలహీనులు, రక్తశోషము, శ్మి
అతిక్రమ, చులబద్ధము మొదలగు అనేక వ్యాధులను విద్యుత్
శక్తివలన నిమిషములో పోగొట్టును. రాజవైద్య శాస్త్ర
యంత్రము తెలిసి, 20, చివరిభాగపుష్టి, మద్రాసు.

180 పులుల పుస్తకము ఉచితము
ఆరోగ్యమును కాల్చుకొనుభయములందుకు స్వాభావిక
మైన కొన్ని విధులను ఆహారములవలననే కల్గుచున్నది.
ఈ ఉత్తమమైన పుస్తకము ఆరోగ్యమార్గమును కలగజేసి
కరోసాఫ్యును దృఢగాత్రమును ఆయుర్వృద్ధిని ఇప్పించు
ను. ఈ పుస్తకము ఇవానుగా నీయబడును. పోస్టు చార్జి
యు మేమే భరించిన వెదము. వెంటనే వ్రాయుడు.
వైద్యశాస్త్ర మునిశంకర్ గోవిందజీ,
అరంకనిగవాడోపధానం, 157, బ్రాడ్వే, మద్రాసు.

చెప్పలు టోకుధరకే ఇవ్వబడును

సం	కొడు	సగము	చేరి	సామాన్యమైన మదము	ధర	జత
5004	కొడు	సగము	చేరి	సామాన్యమైన మదము	1-15-0	"
5005	"	సగము	"	"	2-4-0	"
5018	పొత్తు	సగము	చేరి	సామాన్యమైన మదము	2-12-0	"
5014	"	సగము	"	"	2-14-0	"
5020	పొత్తు	సగము	చేరి	"	1-12-0	"
5021	"	సగము	"	"	1-15-0	"
5035	పొత్తు	సగము	చేరి	"	1-15-0	"
5036	"	సగము	"	"	2-4-0	"
5055	పొత్తు	సగము	చేరి	"	1-15-0	"
5056	"	సగము	"	"	2-4-0	"

ప్రతిఆర్థిక వెంటనే సామాన్య పంపకం.
ఒకడెడల జతల కొనువారికి నూటికి చూచుకొన్న కమిషన్ ఇవ్వబడును.
క్రొం లెదర్ కంపెని, పల్లవరం, మద్రాసు.
మా చిల్లర యేజిటరు (మెసర్సు మేసర్, స్మిత్ అండుకో, హంటుకోడ్, మద్రాసు) : డిటాడ దొరకును.

మీ బాయిలర్లు

విశేష కాలము పనిచేయువలెనన్న "ఇంగ్లీషు
బాయిలర్లు కామోజిషన్"ను యువయో
గింపవలయును దానినుపయోగించిన బాయి
లర్లు త్రుక్కు పట్టి పొక్కులు పొక్కులుగా
లేచి చెడిపోకుండుటయే గాక మెల్ మేట్సుకు
చక్కని మెరుగు నిచ్చును; ఆవమునున్న
గొట్టములనున్న త్రుక్కు పట్టకుండగను
సుభ్రముగా నుండును. ఈ కామోజిషన్
యువయోగించినచో సంవత్సరముల తరబడి
బాయిలర్లు చెడిపోకుండు ఎప్పటి కప్పుడు
క్రొత్తవానివలె నుండును.

దానియొక్క యువయోగమును గురించి
యు సలహాను గురించియు అసలు యేజిటర్లకే
వ్రాయవలయును

5 గాలనులుగల రమ్ము 1-కి రు. 25-0-0.
ది రిలయన్సు పొండ్లీ అండు
389 ఇంజనీరింగు వర్క్సు

తపాలపెట్టె నెం 553 రు మద్రాసు
(వె కామోజిషన్ గోదావరము ఈ పత్రిక
పేరుకూడ నుదాహరింప గోరుచున్నాము.)

THE ANDHRA MEDICAL JOURNAL

ఆంధ్ర వైద్యపత్రిక

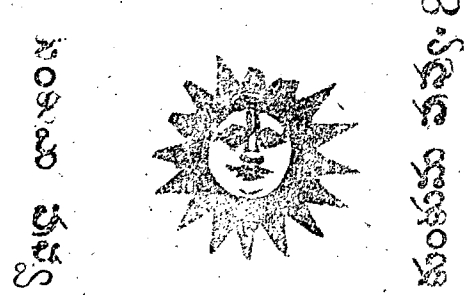
(ప్రస్తుతము మూడుమాసముల కొకవర్షాయము
ప్రకటింపబడుచున్నది.)

455 రెండుసంచికలు సిద్ధముగా నున్నది.
వైద్య విద్యను బోధించు అనేకపద్ధతుల వైద్య
శాస్త్రములకు గల సహజమున పరస్పర వైషమ్యమును
భిన్నాభి ప్రాయములను పాటింపక సున్న పద్ధతుల
వైద్యశాస్త్రములయందు పద్ధతులను ఈ పత్రిక బోధిం
చును. ప్రపంచమందలి సున్న వైద్యవిద్యలను దానియొక్క
సంగ్రహచరిత్రను చదువడము ఈపత్రికా మాలమున గ్రహిం
చగలరు. వైద్యసామాన్యము గొప్పవ్యాధులను గ్రహించి
చికిత్సజేయు మార్గములను, వైద్యునిపదవము లేకనే వైద్య
వృత్తియందు లేదనెను సామాన్యరోగములను తునుచుకొన
మార్గములను ఈ పత్రిక బోధించుచున్నది. హిందూపురాణ
ములయందలి వైద్యసంబంధములను రసాస్యములు తెలియగలవ
చుండు సం॥ 1-కి 1-4-0 అం. విడిసంచిక రు 0-6-0 అం
డాక్టర్ కె. వి. సుబ్బారావు, ఎం.బి., (హోదాకతి
98 అన్నాపిళ్లెది మద్రాసు.

మద్రాసు మోటారు ఇంజనీర్లు

288 24 జనరల్ పీటర్సురోడ్డు
మోటారురోడ్డు బోర్డు, మద్రాసు.
మోటారుబండ్ల యంత్రనిర్మాణమును, నడుపువిధానము
ని. పోధనాభ్యాసముల గలపబడును. ప్రత్యేక గమనిక:-
గౌరవూరినిద్యాయుక్త ఉచితముగనతియూ, భోజనాదికముల
ని పీర్సులుచేయబడును. ప్రతిపెట్టెప్రభుత్వమున క్లాసుప్రారంభ
తరుగును. తయారైన వైశాక 8కి కిఫాద్దచేయబడును. స్వల్ప
సంఖ్యయే దీనికిపబడును. ఈ జేబుగారికి వ్రాసికొనవలెను.

కుంకుమ పువ్వు

వ్యవస్థాపకుని నిర్మలము నగు కుంకుమపువ్వు
మూవద్ద దొరకును. కొనువారు సూర్యమా
స్మితు గనునింపును. కరస్పాండ్లెన్ను మొదలగునవి
ఇంగ్లీషున వ్రాయవలయును :-
ఎస్. నారాయణ అండు కంపెని
(53) 21, హమ్మంపేడి, బొంబాయి.